

Јасна Петрић
Милена Милинковић

**ПОЈМОВНИК
ПРОСТОРНОГ ПЛАНИРАЊА**

Београд, 2017. године

У финансирању овог дела су учествовали Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије и Институт за архитектуру и урбанизам Србије.

У овој књизи изложен је део резултата научно-истраживачког пројекта ИИИ 47014 „Улога и имплементација државног просторног плана и регионалних развојних докумената у обнови стратешког истраживања, мишљења и управљања у Србији” који финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије у периоду 2011-2017. године.

Посебна издања бр. 81

Београд, 2017. године

Издавач

Институт за архитектуру и урбанизам Србије (ИАУС)

Булевар краља Александра 73/II, 11000 Београд

фах: (381 11) 3370-203, www.iaus.ac.rs

За издавача

др Саша Милијић, директор

Издавачки савет:

Јасна Петрић, председник, ИАУС, Београд; Ана Никовић, заменик председника, ИАУС, Београд; Милена Милинковић, секретар Издавачког савета, ИАУС, Београд; Бранислав Бајат, Универзитет у Београду, Грађевински факултет, Београд; Миодраг Вујошевић, Београд; Мирјана Деветаковић, Универзитет у Београду, Архитектонски факултет, Београд; Бранка Димитријевић, Strathclyde University, Department of Architecture and Building Science, Велика Британија; Бошко Јосимовић, ИАУС, Београд; Никола Крунић, ИАУС, Београд; Ксенија Лаловић, Универзитет у Београду, Архитектонски факултет, Београд; Јелена Луковић, Универзитет у Београду, Географски факултет, Београд; Божидар Манић, ИАУС, Београд; Игор Марић, Београд; Тамара Маричић, ИАУС, Београд; Саша Милијић, ИАУС, Београд; Зорица Недовић-Будић, Department of Urban Planning & Policy, University of Illinois – Chicago, САД; гостујући професор на School of Architecture, Planning & Environmental Policy, University College Dublin, Ирска; Марина Ненковић-Ризнић, ИАУС, Београд; Мина Петровић, Универзитет у Београду, Филозофски факултет, Београд; Мила Пуцар, Београд; Ратко Ристић, Универзитет у Београду, Шумарски факултет, Београд; Борислав Стојков, Београд; Драгутин Тошић, Универзитет у Београду, Географски факултет, Београд; Милорад Филиповић, Универзитет у Београду, Економски факултет, Београд; Тијана Црнчевић, ИАУС, Београд; Омиљена Џелебџић, ИАУС, Београд

Рецензенти

проф. др Бранка Тошић, редовни професор, Универзитет у Београду, Географски факултет
проф. др Дејан Ђорђевић, редовни професор, Универзитет у Београду, Географски факултет
проф. др Марија Максин, научни саветник, Институт за архитектуру и урбанизам Србије

Уредници

др Миодраг Вујошевић, научни саветник, Београд

др Никола Крунић, научни сарадник, ИАУС, Београд

др Бошко Јосимовић, виши научни сарадник, ИАУС, Београд

Лектура и коректура

Вања Бајић

Дизајн корица

Симона Дашић Раца

Компјутерска обрада

Сања Симоновић Алфиревић, ИАУС, Београд

Тираж

200

Штампа

Планета Принт, Београд

ISBN 978-86-80329-88-8

УВОД

1. Потреба и разлози израде „Појмовника просторног планирања”

„Појмовник просторног планирања“ је резултат идеје да се на једном месту обједине и систематизују термини који се користе у просторном планирању. У зачетку, ова идеја била је ограничена само на формирање листе термина из области просторног планирања како би се омогућило њихово уврштавање у електронски доменски речник корпуса српског језика. Међутим, убрзо се јавила наша жеља и потреба да се ово претвори у прави Појмовник који ће, поред примарне функције извора информација о садржају појмова који се користе у просторном планирању, у великој мери допринети теоријско-методолошкој бази просторног планирања и појашњењу његове апликативне стране. Такво дело засигурно може користити студентима студијског програма: просторно планирање, али се не треба ограничавати само на поменућу групу студената, као ни на оне који се тек упознају са струком просторног планирања. Препознаје се значај за далеко шири круг научника и стручњака који желе да се информишу или подсети на теоријске и стручне појмове, који су због интердисциплинарног карактера просторног планирања, потекли из научних области и дисциплина везаних за: природне системе и ресурсе; становништво и социјални развој; социологију; право; архитектуру и урбанизам; географију; урбани и рурални развој; економију; просторни развој привредних делатности; регионални развој; инфраструктурне системе; екологију; заштиту животне средине, предела, природних и културних добара и др. Ништа мањи није значај и улога коју овај Појмовник може имати за остале кориснике, нпр. представнике управе или јавних установа; појединце, групе или организације са учешћем или интересом у процесу управљања просторним развојем; приватни сектор; инвеститоре/наручиоце израде планских докумената; као и за шире грађанство, са циљем да им се појмови просторног планирања изложе на јасан и разумљив начин.

Потреба да се објави „Појмовник просторног планирања“ је потекла из чињенице да у пракси просторног планирања постоји празнина кад је у питању свеобухватан приказ термина који се користе у овој струци. Та појава се уочава једнако код нас и у свету. Наиме, кроз истраживачки рад на овом Појмовнику, уочено је да су до сада објављивани углавном речници, појмовници, енциклопедије, лексикони, глосаријуми и сл. у оквиру дисциплина које су сродне просторном планирању (нпр. за потребе архитектуре, урбанизма, становања, грађења, географије, економије, туризма, права, екологије, заштите животне средине, итд.) а у њима се одреднице везане за просторно планирање спомињу успут или нису довољно апострофиране. Једино се у појединим преводима речника са страних језика (*Речник кључних термина који се користе у политикама просторног развоја Европе*) и у документима

другачијег основног карактера (*Просторни план Републике Србије; Стратегија просторног развоја Републике Србије*) јављају издвојене листе објашњених термина просторног планирања. Важност „Појмовника просторног планирања“ се огледа и у томе што на језичком подручју некадашње Југославије никада до сад није приређено овакво референтно дело, којим се објашњавају термини коришћени у просторном планирању, а да при том нису допуна ширем контексту појмова из области становања и грађења (Јанић, 1998), односно појмова из области урбанизма, архитектуре и пејзажне архитектуре (Lipovac, 2014).

Многобројни су разлози израде „Појмовника просторног планирања“, међу којима свакако треба истаћи подударност са јубилејом којим се 2017. године обележава 40 година откад је основан и у континуитету траје студијски програм Просторно планирање на Географском факултету Универзитета у Београду. На неки начин, Појмовник чини омаж генерацијама професора који су тај курс градили и репер на основу кога се у овом тренутку може сагледати развој просторно планерске мисли код нас и у свету. Још један искорак, у нади да је то уједно допринос овог дела, јесте промоција мултидисциплинарне сарадње и синергије приступа и знања ауторки које потичу из миљеа просторно планерске и библиотечко-информатичке професије.

2. Садржај

Просторно планирање је, због своје интегративне улоге, научна дисциплина чији појмови чине нераскидиво јединство са појмовима других, сродних научних дисциплина. У том смислу, велики изазов при изради овог Појмовника представљала је потреба за свеобухватним приступом са једне стране и постављање граница докле треба ићи са укључивањем термина који су „позајмљени“ из других дисциплина, са друге стране. Круцијално питање које се пред нама нашло је: „Шта треба да уђе у Појмовник, а шта не треба?“

Пошавши од одговора на други део питања, „Појмовник просторног планирања“ не садржи посебно издвојена имена и биографије теоретичара који су утицали на просторно планирање као што, у начелу, не садржи називе научностручних области чија се знања примењују у просторном планирању (изузетак су термини „просторно планирање“ и „урбанизам“). Међутим, у Појмовник је уврштен немали број појмова из сродних и повезаних области јер су постали интегрални део речника просторно планерске струке.

Жеља да Појмовником буду приказане теорије и концепти који су утицали на развој планерске мисли, определила нас је да их укључимо у садржај овог дела.

Такође, обухваћени су појмови који објашњавају одређене конвенције, повеље, протоколе, агенде, директиве, значајна документа, иницијативе, као и мреже, фондове, организације и програме сарадње, првенствено оне који се односе на европске земље и значајни су за просторно планирање.

Како је просторно планерска теорија и пракса изложена променама и изазовима које су резултат економских, финансијских, еколошких и друштвено-политичких криза/транзиције са којима се суочава савремено друштво, у „Појмовнику просторног планирања“ су сублимирани појмови који су саставни део професионалног речника просторног планера данашњице, као и појмови који су некада били значајни и могу се сврстати у историјат и ретроспекцију доминатних праваца и утицаја на развој друштвене праксе просторног планирања.

Појмовником су обухваћене поједине позајмљенице из страних језика, нарочито из енглеског, а које су најчешће дате у облику како су транскрибоване на српски језик, чак и у варијантама (нпр. „центрификација“ и „гентрификација“).

Поред тога, саставни део појмовника су скраћенице страних назива и општих појмова (нпр. NIMBY).

Присутни су и страни изворни изрази термилошког карактера (нпр. француски израз *Acquis communautaire*).

У приступу садржају „Појмовника просторног планирања“ настојале смо да задржимо максималну објективност наводећи сва значења, односно модалитете употребе одређених термина, посебно у случају опречних тврдњи и ставова узрокованих неадекватним преводом термина са страног језика на српски. Међутим, то не значи да смо заузеле улогу „пасивног посматрача“, већ смо самим одабиром појмова, као и својим коментарима дале лични печат овом монографском делу.

Овако конципиран „Појмовник просторног планирања“ садржи 2020 појмова. До овог броја појмова дошло се прикупљањем и одабиром на основу раније наведених критеријума. Могуће је да ће неко од читалаца проценити да се у појединим сегментима Појмовника ишло до превелике детаљности, као што није искључена могућност да је неки од термина који би требало да буде обухваћен заправо изостао из овог издања. Садржај „Појмовника просторног планирања“ не треба посматрати као нешто што је једном детерминисано и непроменљиво. Уколико се јави потреба, он се може преиспитати, и у складу са тим проширивати, осавременјивати и на друге начине унапредити.

3. Начин обраде

У „Појмовнику просторног планирања“, појмови нису разврстани тематски већ по азбучном редоследу. Тако се, на пример, један за другим налазе појмови под одредницама „кота нормалног успора“ и „кохезивна политика“. Присутни су појмови у оквиру свих слова азбуке.

Како су неки појмови морали да остану наведени на изворном латиничном писму, у том случају њихово место у Појмовнику је под аналогним ћириличним почетним словом и у редоследу који прати азбуку. На пример, у оквиру слова „Ц“ (латинично „С“) најпре је наведен појам „цистерна за воду“, а потом „CORINE база података о земљишном покривачу (CLC)“.

Називи појмова су дати болдовано (масним словима), а могу бити праћени називом синонима који је исписан обичним словима, у загради. По правилу, термини нису праћени њиховим преводом на енглески језик. Изузетак су термини где је због превода са оригиналног страног језика било неопходно да се тај оригинални назив наведе (нпр. за „ефекат исцрпљивања“ (енгл. backwash effect)) а све у циљу елиминисања двосмислености. Након назива, синонима и евентуалног превода термина на страни језик (енглески, француски, немачки, руски, латински, итд.), следи опис садржаја појма. Тип употребљених слова (обична, курзивна, болдована) у опису појма нема везе са правилношћу или неправилношћу поједине речи. За сваки облик треба сматрати да је добар уколико није друкчије речено.

Природа Појмовника је таква да описи и дефиниције појмова нису могли доћи искључиво из једног извора нити само „из глава ауторки“. Зато се иза описа садржаја појма наводе болдовано (масним ознакама) у угластим зградама, бројеви који тачно реферирају на број под којим је тај извор дат у листи референци. Више бројева у угластим заградама означава више извора у којима се може наћи таква дефиниција појма. На тај начин, читалац добија јасно упутство о извору/изворима где може да пронађе наведену дефиницију појма, као и да се заинтересује да прочита додатну литературу и више сазна у вези са одређеном темом. Задржале смо право мањег прилагођавања или скраћивања појединих описа појмова из оригинала. Такође, на појединим местима смо морале да наведемо своје допуне што је јасно назначено следећим текстом (прим.аут.). Незнатан број појмова није могао да се веже за конкретан писани извор (нпр. када смо користиле поједине своје белешке које нису објављене), и у том случају, на крају описа термина, изостао је број у загради којим би појам био повезан са одређеном референцом.

Настојале смо да у Појмовнику обрадимо и коришћене синониме као и антониме одређених појмова. У случају синонима и сродних значења појма, иза описа појма и броја референце стоји ознака (Видети под: ...). Код антонима или другачијих тумачења појма, иза описа појма и броја референце стоји ознака (Видети и: ...).

Референце су уређене према АРА – American Psychological Association стилу који се најчешће користи у друштвеним наукама. Листа референци које су наведене на изворном језику и писму дата је азбучним редоследом према почетном слову презимена првог аутора, а испред сваке референце је у угластој загради постављен број који је истоветан назначеном броју у позивању код појмова. У случају кад је било више извора од истог аутора, референце су сортиране обрнуто хронолошки, а кад је било више извора од истог аутора исте године, навођене су ознаке „а“ и „б“ уз годину издања.

На крају, због боље прегледности појмова који су наведени као скраћенице и због лакшег сналажења читалаца, дата је Листа коришћених скраћеница. У овој листи су скраћенице из страних језика праћене пуним називом на том језику (у курзиву) и преводом на српски језик, док су скраћенице из српског језика (ћириличним писмом) праћене само пуним називом на српском језику. Навођење скраћеница у Листи прати азбучни редослед.

4. Упутство за коришћење

Природа Појмовника омогућава да се он не мора читати линеарно. Може да се почне од било ког његовог дела и прескаче у зависности од интересовања за неку одређену тематику или тражења синонима, односно антонима појмова. Важно је да читалац може лако да провери извор који је коришћен при дефинисању конкретног појма, односно да зна да уколико код појма нема позива на извор, у том случају се дефиниција не може приписати неком документованом извору, тј. изворима.

Уколико је коришћено неколико дефиниција једног појма, оне су у оквиру тог појма нумерисане у обичним заградама, пре навођења сваке дефиниције. Редослед дефиниција априори не одражава њихов значај.

Код навођења синонима појмова или поткатегорија у оквиру појмова са ширим значењем, није понављана дефиниција која је дата на другом месту у Појмовнику, већ је читалац упућен на основни појам тако што уз назив синонима појма стоји (Видети под:...).

Преглед скраћеница на крају Појмовника помаже информисању читаоца о томе да су термини за које се користе скраћенице на српском или страном језику уврштени у Појмовник под одговарајућим словом азбуке.

5. Извори грађе

Полазећи од садржаја и намене „Појмовника просторног планирања“, при утврђивању термина и њиховој обради, употребљени су следећи извори: појмовници, речници и енциклопедије научних дисциплина које су повезане са просторним планирањем; глосаријум Стратегије просторног развоја Републике Србије 2009-2013-2020 и глосаријум Просторног плана Републике Србије: 2010-2020; речник кључних термина који се користе у политикама просторног развоја у Европи (ЦЕМАТ); релевантни закони, правилници и стратегије у употреби у пракси просторног планирања у Србији; уџбеничка литература за просторне планере; друге књиге; приручници; научни радови; општи речници; и различити извори у електронском облику.

У приређивању овог Појмовника коришћено је укупно 378 референтних извора литературе.

Према учесталости извора грађе, посебно издвајамо појмовнике, речнике и енциклопедије из којих је, уз јасну назнаку да је реч о цитату, преузет део појмова:

- 1) „Појмовник: становање, грађење, планирање“, аутора Миодрага Јанића, из 1998. године;
- 2) „Речник савремене српске географске терминологије“, ауторке Наталије Мاستило, из 2013. године;
- 3) „Енциклопедија Животна средина и одрживи развој: књига тачних одговора“, аутора Бранке Стевановић и сарадника, из 2003. године;

- 4) „Englesko-hrvatski stručni poјmovnik za urbaniste, просторне планере, архитекте и крајобразне архитекте“, аутора Нената Липовца, из 2014. године;
- 5) „Екоречник. Појмовник о животној средини“, ауторке Маре Ђукановић, из 2001. године;
и
- 6) „Енциклопедија архитектуре: архитектура, урбанизам, дизајн, ентиријер“, Том 1, А-Н, и Том 2, Н-Ž, аутора Слободана Малдинија, из 2004. године.

Водећи рачуна о ауторским и сродним правима, на овом месту наводимо као извор грађе, уз јасну назнаку да је реч о цитату, рукописе проф. др Бранислава Дерића под насловом „Regionalno планирање“ из 2006. године. Текст ових рукописа у електронском облику налази се у *Посебној библиотеци др Бранислава Дерића* на Географском факултету Универзитета у Београду, деловодни број 229, од 26. маја 2017. године.

6. Захвалница

На крају, али не и по важности, истичемо неспорну чињеницу да овог Појмовника не би било без велике подршке Института за архитектуру и урбанизам Србије у коме смо запослене, уз део финансијске помоћи Министарства науке, просвете и технолошког развоја Републике Србије. „Појмовник просторног планирања“ се штампа са препоруком рецензената: проф. др Бранке Тошић, редовног професора Географског факултета Универзитета у Београду; проф. др Дејана Ђорђевића, редовног професора Географског факултета Универзитета у Београду; и проф. др Марије Максин, научног саветника Института за архитектуру и урбанизам Србије.

Унапред захваљујемо за поверење и корисницима Појмовника, посебно онима који буду осетили потребу да нам се јаве са својим критичким примедбама или предлозима за обогаћивање садржаја и усавршавање начина обраде што нам може користити у будућем раду.

Ауторке

А

абиотички фактори Фактори средине условљени утицајем неживе природе (нпр. клима, рељеф и др.). [184]

авантуристичке активности Обухватају туристичке активности које се одигравају у необичним, егзотичним, удаљеним или „дивљим“ дестинацијама. Обично се повезују са високим нивоом физичке активности учесника, углавном на отвореном. Такође подразумевају културну размену и интеракцију и контакт са природом. У авантуристичке активности се сврставају: слободно пењање, пешачење, бициклизам, параглајдинг, једрење, вожња кајаком, рафтинг, сплаварење, проучавање кањона, проучавање пећина, дип сафари и др.

Агенда 21 Програм усвојен на Рио конференцији о животној средини и развоју 1992. године. Садржај овог документа најбоље одсликава његов програмски карактер и комплексност онога што се данас разуме под проблемима животне средине у контексту развоја. Агенда 21 има четири дела: I Социјална и економска питања; II Заштита и управљање ресурсима за развој; III Јачање улоге значајних друштвених група; и IV Средства за остваривање Агенде. [309]

агломеративне економије (1) Настају као резултат индустријализације, урбанизације и друштвене поделе рада. На

настајање агломеративних економија у градовима утиче ширење тржишта, специјализација, смањење производних трошкова, праг развоја (мерено бројем становника и дохотком као условом за развој урбане техничке и социјалне инфраструктуре), пораст становништва (што је услов развоја одређених школских, културних и здравствених установа), комплементарност индустрије и технологије, квалификована радна снага, предузетнички таленат, финансијске и комерцијалне институције, иновације и непосредни контакти. [137]

(2) Агломеративне економије обухватају *економије обима, локационе економије и урбане економије*. Економије обима су везане за повећање обима произведеног добра чиме се смањују трошкови по јединици производа. Локационе економије настају када се више предузећа из исте индустрије лоцира у једном граду. Урбане економије настају када се у граду лоцирају разноврсне привредне делатности, а посебно индустрије из различитих грана. Локационе и урбане економије чине *екстерна економије*. [4]

агломерација (насеобинска) (1) Целина добијена придруживањем, припајањем, скупљањем, гомилањем; термин који се претежно употребљава за градска насеља и означава гушћу концентрацију градова на мањем простору. Под агломерацијом се може подразумевати и један велики град са приградским насељима (нпр. београдска агломерација). (Видети под: градска агломерација). [184]

(2) Збир насеља разног типа и величине, настао услед просторног и функционалног повезивања у процесу урбанизације и концентрације. То је заједница у којој

О АУТОРКАМА

Др Јасна Петрић, дипломирани просторни планер, рођена је 11. јуна 1974. године у Београду, Република Србија. По завршетку Шесте београдске гимназије (смер: математичко-програмерски сарадник) 1993. године уписује студије Просторног планирања на Географском факултету, ПМФ, Универзитета у Београду. Након основних студија, 1999. године добија стипендију за докторске студије од Факултета за инжењерство Универзитета Стратклајд (Faculty of Engineering, University of Strathclyde) у Глазгову, Велика Британија, где докторира 2003. године на Департману за архитектуру и градитељство (Department of Architecture and Building Science). Од августа 2004. године је запослена у Институту за архитектуру и урбанизам Србије (ИАУС), тренутно у звању виши научни сарадник у Центру за просторни развој и животну средину ИАУС-а. Лиценцу Инжењерске коморе Србије за одговорног планера стакла је 2010. године. Аутор је око 70 научних публикација у области одрживог урбаног и регионалног развоја, резиденцијалних преференција, социоекономских анализа и пројекција. Руководилац је домаћег научног пројекта ИАУС-а у области интегралних и интердисциплинарних истраживања у периоду 2011-2017. године. Учесник је на неколико међународних научних и регионалних пројеката. У досадашњем стручном раду руководила је израдом два Просторна плана подручја посебне намене, а такође је учествовала као члан тима из ИАУС-а у изради 15 просторних и урбанистичких планова на територији Републике Србије и Републике Црне Горе. Ангажована је у оквиру издавачке делатности ИАУС-а, као председник Издавачког савета ИАУС-а (од априла 2015. године) и члан уређивачког одбора часописа међународног значаја "SPATIUM" (од 2015. године). Члан је Редакционог одбора водећег националног часописа „Изградња“ (од децембра 2012. године). Заменик је председника Научног већа ИАУС-а (од априла 2015. године). Заједно са колегама из ИАУС-а, добитник је Треће награде на 23. међународном салону урбанизма у Београду (2014. година), и признања на 25. међународном салону урбанизма у Сремској Митровици (2016. година) за радове у категорији Истраживања и студије из области просторног и урбанистичког планирања.

Милена Милинковић, дипломирани библиотекар, рођена је у Београду, где је завршила основну и средњу школу, смер: Култура информисања. Основне академске студије, је уписала 2007. године на Филолошком факултету Универзитета у Београду, на Катедри за библиотекарство и информатику и стекла звање дипломирани библиотекар и информатичар 2011. године. Мастер академске студије завршила је 2013. године на Филолошком факултету Универзитета у Београду, одбранивши рад под називом „Библиографија часописа Архитектура и урбанизам (ISSN 0354-6055)” и стекла звање мастер професор језика и књижевности. Докторске академске студије, уписала је 2013. године на Филолошком факултету Универзитета у Београду. Као докторанд Филолошког факултета у Београду, школске

2015/2016. године била је ангажована у процесу наставе на Катедри за библиотекарство и информатику на предмету Структура информација 2. Аутор је неколико научних радова у домаћим часописима и на међународним конференцијама. Аганжман у стручној пракси започела је у Универзитетској библиотеци „Светозар Марковић“ у Београду, јуна 1990. године и на том месту је била запослена до 2011. године. Такође, од маја до септембра 1997. радила је на ревизији, инвентарисању и сигнирању целокупног фонда библиотеке Института за технологију нуклеарних и других минералних сировина у Београду. Од септембра 2011. године запослена је у Институту за архитектуру и урбанизам Србије (ИАУС) на пословима библиотекар-документарист и сарадник за статистичку обраду података. Од 2014. године запослена је као стручни сарадник, а од 2017. године и као истраживач-приправник у Центару за информатику, публицистику и едукацију ИАУС-а. Године 2012. у Библиотеци ИАУС-а је радила на увођењу система COBISS.SR за узајамну каталогизацију у мрежи COBISS.Net. Осим тога, радила је на сређивању и систематизацији архивске грађе Института. Ангажована је у оквиру издавачке делатности ИАУС-а, као секретар Издавачког савета ИАУС-а (од 2015. године), као секретар врхунског часописа националног значаја „Архитектура и урбанизам” (од 2012. године) и часописа међународног значаја верификованог посебном одлуком “SPATIUM” (од 2015. године). Као сарадник је учествовала у пројекту под називом „Истраживање и валоризација урбанистичких планова из 20. века градова у Србији”, који је реализован од јуна до децембра 2015. године у Институту за архитектуру и урбанизам Србије. Лиценцу за креирање библиографских записа за монографске публикације у систему COBISS.SR стекла је 2006. године. Члан је Друштва за језичке ресурсе и технологије (JePTex), Секције библиотекара и књижничара Заједнице института Србије и Библиотекарског друштва Србије.

РЕФЕРЕНЦЕ

- [1] Avramov, D. (1996). *The Invisible Hand of Housing Market* (str. 71). Brussels: Feantsa. Цитирано у: Петовар, К. (2003) *Наши градови између државе и грађанина: Урбана социологија* (стр.179). Београд: Географски факултет Универзитета у Београду; Архитектонски факултет Универзитета у Београду; Институт за архитектуру и урбанизам Србије.
- [2] Agencija za zaštitu životne sredine Crne Gore. *Ekološki pojmovnik*. Preuzeto 12. decembra 2017, sa <http://www.epa.org.me/index.php/korisno/ekoloski-pojmovnik>.
- [3] Agroekološki razvoj poljoprivredne proizvodnje. U: *Ekopedia.rs*. Preuzeto 27. oktobra 2017, sa <http://www.ekopedia.rs/?p=707>.
- [4] Адамовић, Ј. (2001). *Урбана економија*. Београд: Географски факултет, Универзитет у Београду.
- [5] Alle, V. (2002). *The Future of Knowledge*, Boston: Butterworth-Heinemann. Citirano u: Стоилковић, М. (2012). Радно задовољство и радна мотивација запослених у државном сектору здравствене заштите Србије. *Правно-Економски Погледи*, 2. Преузето 5. маја 2017, са http://www.perogledi.org/Arhiva/2012_02/05%20Dr%20Miloje%20Stoiljkovic%20-%20RADNO%20ZADOVOLJSTVO%20I%20RADNA%20MOTIVACIJA%20ZAPOSLENIH%20U%20DRZAVNOM%20SEKTORU%20ZDRAVSTVENE%20ZASTITE%20SRBIJE.pdf.
- [6] Alterman, R. (1983 a). Implementation Analysis in Urban and Regional Planning – Toward a Research Agenda. In: Healey, P., McDougall, G., & Thomas, M.J. (eds.) *Planning Theory. Prospects for the 1980-s*. Urban and Regional Planning Series, Volume 29, Oxford: Pergamon Press. Цитирано у: Ђорђевић, Д. (2004) *Увод у теорију планирања* (стр. 85). Београд: Географски факултет Универзитета у Београду.
- [7] Alterman, R. (1983 b). Implementation Analysis in Urban and Regional Planning – Toward a Research Agenda. In: Healey, P., McDougall, G. & Thomas, M.J. (eds.) *Planning Theory: Prospects for the 1980s* (pp.225-245). Urban and Regional Planning Series, Volume 29, Oxford: Pergamon Press. Цитирано у: Ђорђевић, Д. (2004). *Увод у теорију планирања* (стр. 87). Београд: Географски факултет Универзитета у Београду.
- [8] Ambientalne turističke vrednosti. U: *Turizam i putovanja*. Preuzeto 25. oktobra 2016, sa <http://www.turizamiputovanja.com/ambientalne-turisticke-vrednosti/>.
- [9] Antić, M. (2009). *Sociologija rada i profesionalna etika. Priručnik za studente (Zbirka predavanja)*. Preuzeto 25. decembra 2016, sa URL: bib.irb.hr/datoteka/438748.SKRIPTA.doc.
- [10] Бајић, Т. (2017). *Критеријуми у урбанистичком планирању и пројектовању социјалног становања у Србији*. Докторска дисертација. Београд: Универзитет у Београду, Архитектонски факултет.
- [11] Bajić, T., Petrić, J., & Nikolić, T. (2016). Fuel poverty and perception on housing and environmental quality in Belgrade's informal settlement Kaluđerica. *Spatium*, 35, 1-9.
- [12] Belić, S., Belić, A., & Savić, R. (2005). Отпадна вода са фарми – еколошки проблем или дубриво. *Letopis naučnih radova, Godina 29, 1*, 169-177.
- [13] Belkić, V., & Hrnjaz, M. (2010). *Lokalni ekonomski razvoj - evropski putokaz ka modernoj lokalnoj samoupravi!* Beograd: Građanska mreža. Preuzeto 8. novembra 2016, sa <http://archive.centri.org/downloads/documents/mart2011/PrelomPUTOKAZ-Tekst.pdf>.

- [14] Biogas. U: *Efikasnost*. Preuzeto 24. februara 2017, sa <http://efikasnost.rs/obnovljivi-izvori-energije/biomasa/biogas/>.
- [15] Blindenbacher, R., & Koller, A. (eds.) (2003). *Federalism in a Changing World. Learning from Each Other, Scientific Background. Proceedings and Plenary Speeches of the International Conference on Federalism 2002*. Montreal&Kingston, London, Ithaca: McGill-Queen's University Press. Citirano u: Vujošević, M., Zeković, S., Maričić, T. (2012). *Novi evropski regionalizam i regionalno upravljanje u Srbiji* (str.31). Posebna izdanja 69. Beograd: Institut za arhitekturu i urbanizam Srbije.
- [16] Богданов, А., Манић, Б., & Петрић, Ј. (2007). Приступ проучавању метода анализе и обнове урбаног ткива посматрањем града као вишеструке фракталне структуре. *Архитектура и урбанизам*, 20-21, 51-60.
- [17] Bogdanov, N. (2007). *Mala ruralna domaćinstva u Srbiji i ruralna nepoljoprivredna ekonomija*. Beograd: UNDP.
- [18] Bogdanović, M., & Šestović, L. (2002). *Ekonomija od A do Z*. Beograd: Beogradska otvorena škola, Dosije.
- [19] Bolton, P., & Sluyk, R. (2007). *Vodič za strateško planiranje za gradove i opštine*. Preuzeto 21. oktobra 2016, sa <http://www.projektnicentar.lazarevac.rs/pdf/Vodic%20za%20stratesko%20planiranje.pdf>.
- [20] Bouzarovski, S., Hasse, A., Hall, R., Steinführer, A., Kabisch, A. & Ogden, E.P. (2010). Household structure, migration trends and residential preferences in inner city León, Spain: Unpacking the demographics of reurbanization. *Urban Geography*, 21 (2), pp. 211-235. Цитирано у: Тодорић, Ј. (2013) *Анализа стамбених преференција у контексту реурбанизације Београда* (стр. 32). Београд: Географски институт „Јован Цвијић“ Српска академија наука и уметности.
- [21] Brint, S. (2001). Gemeinschaft Revisited: A Critique and Reconstruction of the Community Concept. *Sociological Theory*. 19:1, 1-23. Citirano u: Petrović, M. (2008). Istraživanje socijalnih aspekata urbanog susedstva: Percepcija stručnjaka na Novom Beogradu. *Sociologija*, Vol. L, 1, 57.
- [22] Buzar, S., Ogden, P.E., Hall, R., Haase, A., Kabisch, S. & Steinführer, A. (2007). Splintering urban populations: Emergent landscapes and reurbanization in four European cities. *Urban Studies*, 44(4), 651-677. Цитирано у: Тодорић, Ј. (2013). *Анализа стамбених преференција у контексту реурбанизације Београда* (стр. 32). Београд: Географски институт „Јован Цвијић“ Српска академија наука и уметности.
- [23] Van den Hoek, J. (2009) The Mixed Use Index (MXI) as Planning Tool for (New) Towns in the 21st Century. Citirano u: Carević, M. (2017) *Mešovite namene – ključni parametar planiranja savremenih gradova*. Doktorska disertacija. Novi Sad: Univerzitet u Novom Sadu, Fakultet tehničkih nauka u Novom Sadu, str. 2.
- [24] Vaništa Lazarević, E. (2003). *Obnova gradova u novom milenijumu*. Beograd: Classic map studio.
- [25] *Veliki Rečnik Manje poznatih reči i izraza*. Preuzeto 23. marta 2017, sa <http://velikirecnik.com/2016/01/04/legitimitet/>.
- [26] Veljković, A.S. (1980). Lokacioni faktori – odnosi i veze između lokacionih zahteva industrije i lokacionih uslova sredine. *Geographica Slovenica*, 10, 289-299. Preuzeto 14. marta 2017, sa http://giam.zrc-sazu.si/sites/default/files/gs_clanki/GS_1001_289-298.pdf.
- [27] Veljković, S. (2015). *Services marketing*. Preuzeto 10. decembra 2017, sa www.ekof.bg.ac.rs/wp-content/uploads/.../Pojam-i-karakteristike-usluga-II-deo.pdf.
- [28] Vidanović, I. (2006). *Rečnik socijalnog rada*. Beograd: Udruženje stručnih radnika socijalne zaštite Srbije; Društvo socijalnih radnika Srbije; Asocijacija centra za socijalni rad Srbije; Unija Studenata socijalnog rada.
- [29] *Vodič za vrednosti Partnerstva za otvorenu upravu*. Preuzeto 30. oktobra 2017, sa http://www.mduls.gov.rs/doc/poziv-organizacijama-civilnog-drustva/Vodic_za_vrednosti_OGP.pdf.

- [30] Vodni pojmovnik. U: *Voda za sve-Water for all*. Preuzeto 12. decembra 2017, sa <http://www.vodazasve.net/recnik.htm>.
- [31] *Vodovodi*. Preuzeto 20. novembra 2017, sa www2.masfak.ni.ac.rs/uploads/articles/www2_1.1_vodovodi_uvod_literatura.pdf.
- [32] Voerkelius, U., Glavina, J., Specht-Mohl, C., Schilcher, M., Cvetković, B., Danilović, K., Petrović, D. (2008). *GIS Priručnik za lokalne samouprave u Srbiji*. Beograd: Deutsche Gesellschaft für Technische Zusammenarbeit (GTZ) GmbH, Stalna konferencija gradova i opština (SKGO).
- [33] Vresk, M. (2002). *Grad i urbanizacija: osnove urbane geografije*. Zagreb: Školska knjiga.
- [34] Vresk, M. (1990). Grad u regionalnom i urbanom planiranju. Zagreb: Školska knjiga. Цитирано у: Ђорђевић, Ј., Тошић, Б. (2013). *Регионално планирање и развој* (стр. 40). Нови Сад: Универзитет у Новом Саду, Природно-математички факултет, Департман за географију, туризам и хотелијерство.
- [35] Vresk, M. (1986). *Osnove urbane geografije* (Треће прерађено и проширено издање). Zagreb: „Školska knjiga“.
- [36] Вујанић, М., Гортан-Премк, Д., Дешић, М., Драгићевић, Р., Николић, М., Ного, Љ., ... Фекеге, Е. (2007). *Речник српскога језика*. Нови Сад: Матица српска.
- [37] Вујић, А. (2017). Obrada podataka dobijenih brojanjem saobraćaja na raskrsnici. U: *Zbornik radova. 10. Naučno – stručna konferencija studenti u susret nauci 27 – 30. novembar, 2017* (str. 16-29). Banja Luka, Republika Srpska: Univerzitet u Banjoj Luci. Preuzeto 12. decembra 2017, sa <http://stes.unibl.org/wp-content/uploads/2017/11/zbornik-knji%C5%BEni-blok.pdf>.
- [38] Вујковић, Лј. (2003). *Пејзажна архитектура: планирање и пројектовање* (2. изд). Beograd: Šumarski fakultet.
- [39] Вујовић, С. (1988). *Sociologija grada: sociološka hrestomatija*. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.
- [40] Вујошевић, М., Зековић, С., & Мариčić, Т. (2014). *Novi evropski regionalizam i regionalno upravljanje u Srbiji. Knjiga 2, Regionalno planiranje i upravljanje u Srbiji i novi institucionalni dizajn*. Posebna izdanja 75. Beograd: Institut za arhitekturu i urbanizam Srbije.
- [41] Вујошевић, М., Зековић, С., & Мариčić, Т. (2012). *Novi evropski regionalizam i regionalno upravljanje u Srbiji. Knjiga 1, Opšti aspekti regionalnog pitanja i novi evropski regionalizam*. Posebna izdanja 69. Beograd: Institut za arhitekturu i urbanizam Srbije.
- [42] Вујошевић, М., Зековић, С., & Мариčić, Т. (2010). *Postsocijalistička tranzicija u Srbiji i teritorijalni kapital Srbije: stanje, neki budući izgledi i predvidljivi scenariji*. Posebna izdanja 62. Beograd: Institut za arhitekturu i urbanizam Srbije.
- [43] Вујошевић, М. (2004). *Racionalnost, legitimitet i implementacija planskih odluka: novije teorijske interpretacije i pouke za planiranje u tranziciji*. Posebna izdanja 43. Beograd: Institut za arhitekturu i urbanizam Srbije.
- [44] Вукелић, Ј. (2009). Neposredno učešće građana u donošenju odluka na lokalnom nivou vlasti u Srbiji. *Sociologija, Vol. LI, 3*, 291-312.
- [45] Вуковић, А. С. (2015). Цивилно друштво и женске невладине организације у Србији. *Зборник радова Филозофског факултета у Приштини, XLV (2)*, 335-358.
- [46] Вуксановић-Маџура, З., Дробњаковић, М., Тодорић, Ј., & Спалевић, А. (2017). *Бранислав Којић - простор у селу, село у простору*. Beograd: Географски институт „Јован Цвијић“ САНУ, Галерија науке и технике САНУ.
- [47] Географски речник. У: *Географија*. Преузето, 19. фебруара 2017, са <http://www.geografija.in.rs/geografski-recnik>.

- [48] Giddens, A. (1994). *Beyond Left and Right*. Oxford: Polity Press. Citirano u: Petrović, M. (2000). *Gradovi u tranziciji: iskustva razvijenih zemalja u poslednjim decenijama 20. veka*, *Sociologija*, vol. XLII, 3, 433.
- [49] Gidens, E. (2003). *Sociologija*. Beograd: Ekonomski fakultet. Цитирано у: Тошић, Д. (2012). *Принципи регионализације* (стр. 80). Београд: Универзитет у Београду, Географски факултет.
- [50] Giffinger, R., Fertner, C., Kramar, H., Kalasek, R., Pichler-Milanovic, N., & Meijers, E. (2007). *Smart cities-Ranking of European medium-sized cities*. Vienna University of Technology, 2007. Citirano u: Petrović, M., Bojković, N., & Parezanović, T. (2015). *Izazovi standardizacije informaciono-komunikacionih tehnologija u okviru koncepta pametnih gradova. XXXIII Simpozijum o novim tehnologijama u poštanskom i telekomunikacionom saobraćaju* (str.78)– PosTel 2015. Preuzeto 11. novembra 2017, sa <http://postel.sf.bg.ac.rs/simpozijumi/POSTEL2015/RADOVI%20PDF/Menadzment%20processa%20u%20postanskom%20i%20telekomunikacionom%20saobracaju/9.%20Petrovic-Bojkovic-Parezanovic.pdf>.
- [51] Gligoriјеvić, Ž. (2016). *Odnos strategija urbanog razvoja i planskih politika Beograda 1995 – 2015*. Beograd: Univerzitet u Beogradu, Arhitektonski fakultet.
- [52] Glossary. In: *Planning portal*. Preuzeto 24. februara 2017, sa https://www.planningportal.co.uk/directory_record/138/buffer_zone.
- [53] Glossary of strategic planning terms. In: *Office of Justice Programs-Office for Victims of Crime-Training and Technical Assistance Center*. Preuzeto 24. februara 2017, sa <http://www.navaa.org/sp/toolkit/SP%20glossary.pdf>.
- [54] Голубовић, Н., & Голубовић, С. (2013). *Оправданост употребе израза „друштвени капитал“*. *Зборник Матице српске за друштвене науке*, 145 ,4, 595-608.
- [55] Goodall, B. (1987). *Dictionary of human geography*. London: Penguin Group.
- [56] Гостовић, М. (1989). *Уређење сеоске територије*. Београд: Научна књига. Цитирано у: Стаменковић, С., Бачевић, М. (1992) *Географија насеља* (стр. 85). Београд: Географски факултет ПМФ.
- [57] Група 484 (2010). *Odliv mozgova iz Srbije - problemi i moguća rešenja*. Preuzeto 12. decembra 2017, sa <https://www.scribd.com/document/273034059/Odliv-mozgova>.
- [58] Грчић, М., & Слука, Н. (2013). *Урбоцентрични модел глобалне цивилизације*. *Зборник радова – Географски факултет Универзитета у Београду*, 61, 1-30.
- [59] Дабовић, Т. (2011). *Мogućност унапређења интегралног приступа у теорији просторног планирања*. Докторска дисертација. Београд: Универзитет у Београду, Географски факултет.
- [60] Далмација, В. (2014). *Sistemi za prečišćavanje otpadnih voda*. Power point prezentacija na Water Workshop 2014, Novi Sad: Prirodno-matematički fakultet. Preuzeto 18. oktobra 2017, sa <http://readgur.com/doc/123783/sistemi-za-pre%C4%8Di%C5%A1%C4%87avanje-otpadnih-voda--dr-bo%C5%BEo-dalmacija>.
- [61] *Deoba parcela (parcelacija i preparcelacija)*. U: Geometar-projekt. Preuzeto 12. decembra 2017, sa <http://www.geometarprojekt.co.rs/Po%C4%8Detna+stranica/Usluge/Ome%C4%91avanje/Deoba+parcela>.
- [62] Derić, B. (2006). *Regionalno planiranje*. Tekst u elektronskom obliku nalazi se u Posebnoj biblioteci dr Branislava Derića na Geografskom fakultetu Univerziteta u Beogradu.
- [63] Доксијадис, К. (1970). *Екуменополис, Насеље будућности*. Београд: Савез студената Архитектонског факултета. Цитирано у: Адамовић, Ј. (2001). *Урбана економија* (стр. 43). Београд: Географски факултет, Универзитет у Београду.

- [64] Drobňjak, J. (2015). *Javni sektor je temelj društva i generator njegovog razvoja*. Preuzeto 16. januara 2017, sa <https://www.makroekonomija.org/0-raniji-autori-i-citati/z-jovo-drobňjak/javni-sektor-je-temelj-drustva-i-generator-njegovog-razvoja/>.
- [65] Дробњаковић М. (2016). *Развојни нуклеуси руралног простора Централне Србије*. Докторска дисертација. Београд: Универзитет у Београду, Географски факултет.
- [66] Đukić, D. (1984). *Hidrologija kopna*. Београд: Научна књига.
- [67] Đorđević, V. *Metodologija istraživanja „Registar prostornih jedinica - RPJ“*. Preuzeto 10. oktobra 2017, sa <http://webzrs.stat.gov.rs/WebSite/userFiles/file/Opsti%20podaci%20u%20Republici%20Srbiji/Latinica/za%20sajt%20latinica/metodolo%C5%A1ki%20materijal/Metodologija%20istra%C5%BEivanja%20%20RPJ.doc>.
- [68] Ђорђевић, Д., & Дабовић, Т. (2009). *Основе просторног планирања*. Београд: Универзитет у Београду – Географски факултет.
- [69] Ђорђевић, Д. (2004). *Увод у теорију планирања*. Београд: Географски факултет Универзитета у Београду.
- [70] Ђорђевић, Д. (1995). *Методје одређивања намене површина у просторним плановима*. Посебна издања, књига 5. Београд: Универзитет у Београду, Географски факултет.
- [71] Ђорђевић, Ј., & Тошић, Б. (2013). *Регионално планирање и развој*. Нови Сад: Универзитет у Новом Саду, Природно-математички факултет, Депарتمان за географију, туризам и хотелијерство.
- [72] Đorđević, S. *Decentralizacija i regionalizacija Srbije*. Preuzeto 1. novembra 2016, sa https://www.google.rs/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=2&ved=0ahUKewjW3___ggojQAggojQAhVqCsAKHbnjAFQQF&url=http%3A%2F%2Fdecentralizacija.org.rs%2Fnew_file_download.php%3Fshow%3Dvesti%26int_asset_id%3D90%26int_lang_id%3D33&usg=AFQjCNH89I5jxfUm75iaOQrf3VKQ-NIHxw&cad=rja.
- [73] Đukanović, M. (2001). *Ekorečnik. Pojmovnik o životnoj sredini*. Београд: Velarta.
- [74] Ђурђевић, Б. (2001). *Основне технике у демографији*. Београд: Друштво демографа Југославије.
- [75] Đurić, V. (ured.) (1969). *Enciklopedijski leksikon – Mozaik znanja – Geografija*, 18. Београд: Interpres. Цитирано у: Стаменковић, С., Бачевић, М. (1992) *Географија насеља* (стр. 18). Београд: Географски факултет ПМФ.
- [76] Ekološki otisak. U: *WWF - World Wide Fund for Nature - Svetska organizacija za prirodu- Serbia*. Preuzeto 2. decembra 2016, sa http://www.wwf.rs/o_nama2/izvestaj_o_zivoj_planeti_2014/ekoloski_otisak/.
- [77] *Ekološki pojmovnik - termini koji se zvanično koriste u legislativi i praksi a koji se odnose na ekologiju u širem smislu*. Preuzeto 16. decembra 2017, sa <http://www.ekoakcija.org/files/Termini-u-ekologiji-frequently-used-terms-in-ecology.pdf>.
- [78] *Ekološki rečnik*. Preuzeto 16. decembra 2017, sa <http://ekovrba.com/images/mypdf/ekoloskirecnik.pdf>.
- [79] *ESPON (2005). ESPON Project 2.3.2.: Governance of Territorial and Urban Policies from EU to Local Level-Second Interim Report*. Citirano u: Maksić, M. (2012). *Mogući pravci redefiniranja institucionalnog okvira procesa formuliranja prostornih politika u Srbiji u skladu s evropskim iskustvima. Sociologija i prostor, Vol. 50, 192(1), 27-43.*
- [80] *European Topic Centre on Terrestrial Environment (ETCTE) (2013). Urban Morphological Zones Definition, Methodological Approach and Results (2013)*. Preuzeto 20. septembra 2014, sa <http://www.eea.europa.eu/data-and-maps/data/urban-morphological-zones-1990-umz90-f1v0/umz-methodology/umz-methodology>. Citirano u: Petrić, J., & Nikolić, T. (2014). *Razvoj*

urbane matrice Beograda: Kompaktnost, nekontrolisano širenje i „fleksibilnost“. U: Petrić, J., Vujosević, M., Hadžić, M., & Bajat, B. (ur.) *Obnova strateškog prostornog mišljenja, istraživanje i upravljanje u Srbiji – knjiga 2 (str.184).* Posebna izdanja br. 74. Beograd: Institut za arhitekturu i urbanizam Srbije.

- [81] Europski revizorski sud (2014). *Pretpristupna pomoć EU-a Republici Srbiji – Tematsko izvješće.* Luksemburg: Ured za publikacije Europske unije.
- [82] Žegarac, Z. (1995). *Infrastruktura za prostorne planere i urbaniste.* Beograd: Centar za planiranje urbanog razvoja CEP.
- [83] Žegarac, Z. (1992). *Infrastrukturni sistemi.* Beograd: Građevinska knjiga.
- [84] Живановић, З. (2015). *Градови средње величине: развојни центри на подручју централне Србије.* Београд: Универзитет у Београду – Географски факултет.
- [85] Живановић, З., Тошић, Б., & Ђорђевић, Ј. (2010). Типови региона у Србији и њихова територијална неусклађеност. *Гласник Српског географског друштва, Свеска ХС –2, 151-161.*
- [86] Žižić, M., Lovrić, M., & Pavličić, D. (2001). *Metodi statističke analize* (11. izd.). Beograd: Ekonomski fakultet Beograd.
- [87] *Закон о бањама* („Службени гласник РС“, бр. 80/92).
- [88] *Закон о ваздушном саобраћају* („Службени гласник РС“, бр. 73/2010, 57/2011, 93/2012 и 45/2015).
- [89] *Закон о ванредним ситуацијама* („Сл. гласник РС“, бр. 111/2009, 92/2011 и 93/2012).
- [90] *Закон о водама* („Службени гласник РС“, бр.30/10, 93/12 и 101/2016).
- [91] *Закон о државној управи* („Службени гласник РС“, бр. 79/2005, 101/2007, 95/2010 и 99/2014).
- [92] *Закон о државном премеру и катастру* („Службени гласник РС“, бр.72/2009, 18/2010, 65/2013, 15/2015 - Одлука УС РС и 96/2015).
- [93] *Закон о експропријацији* („Службени гласник РС“, бр. 53/95, „Службени лист СРЈ“, бр. 16/2001 - одлука СУС и „Службени гласник РС“, бр. 20/2009 и 55/2013 - одлука УС).
- [94] *Закон о електронским комуникацијама* („Сл. гласник РС“, бр. 44/2010, 60/2013 - одлука УС и 62/2014).
- [95] *Закон о енергетици* („Службени гласник РС“, бр.145/2014).
- [96] *Закон о ефикасном коришћењу енергије* („Службени гласник РС“, бр. 25/2013).
- [97] *Закон о железници* („Службени гласник РС“, бр. 45/2013, 91/2015).
- [98] *Закон о заштити ваздуха* („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 10/2013).
- [99] *Закон о заштити животне средине* („Службени гласник РС“, бр. 135/2004, 36/2009, 36/2009 - др. закон, 72/2009 - др. закон, 43/2011 - одлука УС и 14/2016).
- [100] *Закон о заштити земљишта* („Службени гласник РС“, бр. 112/2015).
- [101] *Закон о заштити од јонизујућих зрачења и нуклеарној сигурности* („Службени гласник РС“, бр. 36/2009 и 93/2012).
- [102] *Закон о заштити природе* („Службени гласник РС“, бр.36/2009, 88/2010, 91/2010 и 14/2016).
- [103] *Закон о здравственој заштити* („Службени гласник РС“, бр. 107/2005, 72/2009 - др. закон, 88/2010, 99/2010, 57/2011, 119/2012, 45/2013 - др. закон, 93/2014, 96/2015 и 106/2015).
- [104] *Закон о јавним предузећима* („Службени гласник РС“, бр.15/2016).
- [105] *Закон о јавним путевима* („Службени гласник РС“, бр. 101/05, 123/07, 101/11, 93/12, 104/13).
- [106] *Закон о јавним скијалиштима* („Службени гласник РС“, бр. 46/2006).

- [107] *Закон о јавно-приватном партнерству и концесијама* („Службени гласник РС“, бр. 88/2011, 15/2016 и 104/2016).
- [108] *Закон о комуналним делатностима* („Службени гласник РС“, бр. 88/2011 и 104/2016).
- [109] *Закон о културним добрима* („Службени гласник РС“, бр.71/94, 52/2011 – др. закони и 99/2011 – др. закон).
- [110] *Закон о локалној самоуправи* („Сл. гласник РС“, бр. 129/2007 и 83/2014 - др. закон и 101/2016).
- [111] *Закон о планирању и изградњи* („Службени гласник РС“, бр. 72/2009, 81/2009, 64/2010 - Одлука УСРС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - Одлука УСРС, 50/2013 - Одлука УСРС, 98/2013 - Одлука УСРС, 132/2014 и 145/2014).
- [112] *Закон о пловидби и лукама на унутрашњим водама* („Службени гласник РС“, бр. 73/10, 121/12, 18/15, 92/16 и 104/16).
- [113] *Закон о пољопривреди и руралном развоју* („Службени гласник РС“, бр. 41/2009 и 101/2016).
- [114] *Закон о пољопривредном земљишту* („Службени гласник РС“, бр. 62/2006, 65/2008-др. закон, 41/2009, 112/2015 и 80/2017).
- [115] *Закон о потврђивању Европске конвенције о пределу* („Службени гласник РС – међународни уговори“ бр. 4/2011).
- [116] *Закон о претварању права коришћења у право својине на грађевинском земљишту уз накнаду* („Службени гласник РС“, бр. 64/2015).
- [117] *Закон о расправљању имовинских односа насталих самовласним заузећем земљишта у друштвеној својини* („Службени гласник СРС“, бр. 20/77, 52/87, 11/90 и 50/92).
- [118] *Закон о регионалном развоју* („Службени гласник РС“, бр. 51/2009, 30/2010 и 89/2015).
- [119] *Закон о рударству и геолошким истраживањима* („Службени гласник РС“, бр. 101/2015).
- [120] *Закон о сахрањивању и гробљима* („Сл. гласник СРС“, бр. 20/77, 24/85 и 6/89 и „Сл. гласник РС“, бр. 53/93, 67/93, 48/94, 101/2005 - др. закон, 120/2012 - одлука УС и 84/2013 - одлука УС).
- [121] *Закон о социјалном становању* („Сл. гласник РС“, бр. 72/2009).
- [122] *Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину* („Службени гласник РС“, бр. 135/2004 и 88/2010).
- [123] *Закон о територијалној организацији Републике Србије* („Службени гласник РС“, бр. 129/2007 и 18/2016).
- [124] *Закон о туризму* („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 99/2011 - др. закон, 93/2012 и 84/2015).
- [125] *Закон о управљању отпадом* („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010 и 14/2016).
- [126] *Закон о цевоводном транспорту гасовитих и течних угљоводоника и дистрибуцији гасовитих угљоводоника* („Службени гласник РС“, бр. 104/2009).
- [127] *Закон о шумама* („Службени гласник РС“, бр.30/2010, 93/2012, 89/2015).
- [128] Zuković, S., & Milutinović, J. (2014). Podrška socijalno marginalizovanim grupama kroz pedagoško-savetodavni rad: Primer romske populacije. *Specijalna edukacija i rehabilitacija*. Vol. 13, 4, 415-431.
- [129] Ilić, M. (2006) Poslovni inkubatori i klasteri kao model razvoja malih i srednjih preduzeća u industriji. *Industrija*, 4/2006, 63-98.
- [130] Информације о програму. У: *Interreg-IPA CBC Мађарска-Србија*. Преузето 22. фебруара 2017, са <http://www.interreg-ipa-husrb.com/srb/programme/informacije-o-programu/>

- [131] Istraživanje „Anketa o radnoj snazi“. U: *Republika Srbija, Republički zavod za statistiku*. Preuzeto 28. novembra 2017, sa <http://webzrs.stat.gov.rs/WebSite/userFiles/file/Zaposlenost%20i%20zarade/SMET/SMET019050C.pdf>.
- [132] Истраживање о отпадним водама из насеља. U: *Republika Srbija, Republički zavod za statistiku*. Preuzeto 14. decembra 2018, sa <http://webzrs.stat.gov.rs/WebSite/userFiles/file/Zivotna%20sredina/SMET8/SMET011030C.pdf>
- [133] Javne rasprave u Republici Srbiji – analiza pravnog okvira i prakse. U: *Transparentnost Srbija-Transparency Serbia*. Preuzeto 11. januara 2017, sa http://www.transparentnost.org.rs/index.php?option=com_content&view=article&id=287%3Ajavne-rasprave-u-republici-srbiji-analiza-pravnog-okvira-i-prakse&catid=14%3Avesti&lang=sr.
- [134] Javno preduzeće Putevi Srbije (2012). *Priručnik za projektovanje puteva u Republici Srbiji*. Beograd: Javno preduzeće Putevi Srbije. Preuzeto 10. septembra 2017, sa [http://www.putevi-srbije.rs/images/pdf/harmonizacija/prirucnik_za_projektovanje_puteva/SRDM8-2-kolovozne-konstrukcije\(120430-srb-konacna\).pdf](http://www.putevi-srbije.rs/images/pdf/harmonizacija/prirucnik_za_projektovanje_puteva/SRDM8-2-kolovozne-konstrukcije(120430-srb-konacna).pdf).
- [135] Jagić, S., & Vučetić, M. (2012). Globalizacijski procesi i kultura. *Acta Iadertina*, 9(2012), 15-24.
- [136] Jakšić, M. (2014). *Država blagostanja i mehanizmi saglašavanja i arbitriranja*. Preuzeto 8. marta 2017, sa <http://sindikalizam.org/wp-content/uploads/2014/09/Jaksic-Momir.-Drzava-blagostanja-i-mehanizmi....pdf>.
- [137] Јанић, М. (1998). *Појмовник: становање, грађење, планирање*. Београд : Неимар.
- [138] Јанић, М. (1986). Урбана економија. Скрипта за Географски факултет. Београд: Географски факултет, Универзитет у Београду. Цитирано у: Адамовић, Ј. (2001) *Урбана економија* (стр. 73). Београд: Географски факултет, Универзитет у Београду.
- [139] Jacobs, M. (1993). *Sense and Sustainability - Land Use Planning and Environmentally Sustainable Development*. London: Council for the Protection of Rural England.
- [140] Jessop, B. (2000). Globalisation, entrepreneurial cities and the social economy. In: Hamel, P. Lustiger-Thaler, H. & Mayer, M. (eds.). *Urban Movements in a Globalising World*(pp. 81-101). London: Routledge. Citirano u: Pajvančić-Cizelj, A. (2015). *Koncept globalnog grada kao pristup razumevanju savremenih obrazaca urbanizacije i globalizacije* (str.184). Doktorska disertacija. Novi Sad: Univerzitet u Novom Sadu, Filozofski fakultet, Odsek za sociologiju.
- [141] Jovanović, B., Parović, M. (2009). *Stanje i razvoj malih hidroelektrana u Srbiji*. Preuzeto 20. marta 2017, sa <http://www.altenergija.org/sites/default/files/Stanje%20i%20razvoj%20MHE%20u%20Srbiji.pdf>.
- [142] Jovanović, M. (2005). *Međuzavisnost koncepta urbanog razvoja i saobraćajne strategije velikog grada*. Beograd: Geografski fakultet Univerziteta u Beogradu.
- [143] Jogun, T. (2015). Teorijska osnova modela prostorne difuzije. *Geografski horizont*, 61/1, 31-42.
- [144] Јокилето, Ј. (2002). Аспекти аутентичности. Београд: *Гласник ДКС*, Бр. 26 (2002), 11-16. Цитирано у: *Стратегија просторног развоја Републике Србије 2009-2013-2020* (2009). Београд: Министарство животне средине и просторног планирања, Републичка агенција за просторно планирање.
- [145] Јокић, В., & Петовар, К. (2009). Социјална искљученост и образовање. *Архитектура и урбанизам*, 27, 46-56.
- [146] Josimović, B. (2017). *Prostorni aspekti uticaja vetroelektrana na životnu sredinu*. Posebna izdanja 80. Beograd: Institut za arhitekturu i urbanizam Srbije.
- [147] Josimović, B., & Petrić, J. (2016). Teritorijalni metabolizam i primena višekriterijumske evaluacije u planiranju održivog upravljanja poljoprivrednim otpadom. U: Pucar, M., & Nenковић-Riznić, M. (ured.) *Prostorni, ekološki, energetski i društveni aspekti razvoja naselja i klimatske promene* (str. 47-64). Posebna izdanja 78. Beograd: Institut za arhitekturu i urbanizam Srbije.

- [148] Јосимовић, Б., Илић, М., & Филиповић, Д. (2009). *Планирање управљања комуналним отпадом*. Посебна издања 59. Београд: Институт за архитектуру и урбанизам Србије.
- [149] Јосифидис, К., & Супић, Н. (2010). Држава благостања – конвергенција: одоздо versus одозго. *Зборник Матице српске за друштвене науке*, 130, 21-42.
- [150] Југовић, А. (2007). Izvan granica društva: marginalizacija, socijalna isključenost i marginalne grupe. *Socijalna misao*, 14 (1), 31-66. Citirano u: Zuković, S., & Milutinović, J. (2014). Podrška socijalno marginalizovanim grupama kroz pedagoško-savetodavni rad: Primer romske populacije. *Specijalna edukacija i rehabilitacija*. Vol. 13, 4, 416.
- [151] Jungerman, H., & Thüring, M. (1987). The use of mental models for generating scenarios. In: Wright, R. & Ayton, P (eds.) *Subjective Probability*. Chichester: Wiley&Sons Ltd. Citirano u: Vujošević, M., Zeković, S., & Maričić, T. (2010). *Postsocijalistička tranzicija u Srbiji i teritorijalni kapital Srbije: stanje, neki budući izgledi i predvidljivi scenariji* (str. 101). Posebna izdanja 62. Београд: Институт за архитектуру и урбанизам Србије.
- [152] Канцеларија за европске интеграције (2011). *ИПА речник појмова*. Преузето 12. децембра 2016, са www.evropa.gov.rs/Evropa/ShowDocument.aspx?Type=Home&Id=520.
- [153] Kesar, O. (2011). Sportski turizam. Internet skripta. Zagreb: Ekonomski Fakultet Sveučilište u Zagrebu. Citirano u: Anastasovski, I. (2014). Sportsko-rekreativni turizam. U: *Savremeni sport.com*. Преузето 11. децембра 2017, са <http://savremenisport.com/teorija-sporta/osnove-sporta/1/46/sportsko-rekreativni-turizam>.
- [154] Клајн, И., & Шипка, М. (2006) *Велики речник страних речи и израза*, Нови Сад: Прометеј.
- [155] Klub mladih arhitekata – Beograd (1972). *Le Corbusier Atinska povelja*. Beograd: Klub mladih arhitekata.
- [156] Kojović, M. (1972). Stanovanje u urbanističkom planiranju. U: Jarić, M. (ured.) (1972). *Stan i stanovanje*. Posebno izdanje - časopis Izgradnja (str. 12-15). Beograd: Časopis „Izgradnja“, Savez građevinskih inženjera i tehničara SR Srbije.
- [157] Којић, Б. (1973). Сеоска архитектура и туризам. Београд: Грађевинска књига. Цитирано у: Стаменковић, С., & Бачевић, М. (1992). *Географија насеља* (стр. 85). Београд: Географски факултет ПМФ.
- [158] Којић, Б. (1950). Изградња задружног села. *Техника*, V(3-4), 11-18. Цитирано у: Вуксановић-Мацура, З., Дробњаковић, М., Тодорић, Ј., & Спалевић, А. (2017). *Бранислав Којић - простор у селу, село у простору* (стр.9). Београд: Географски институт „Јован Цвијић“ САНУ, Галерија науке и технике САНУ.
- [159] Колин, М. (2005). Непрофитне организације нови социјални партнери. Београд: Аргумент. Цитирано у: Вуковић, А. С. (2015). Цивилно друштво и женске невладине организације у Србији. *Зборник радова Филозофског факултета*, XLV (2)/2015, 339.
- [160] Kostić-Pulek, A. *Predmet: hemija i prerada nafte i gasa* (za studente VI semestra). Преузето 10. новембра 2017, са <http://www.rgf.bg.ac.rs/predmet/RO/V%20semestar/Hemija%20i%20prerada%20nafte%20i%20gasa/Predavanja/08VIII%20Prerada%20nafte%20i%20gasa.pdf>.
- [161] Kronja, J., Avlijaš, S., Matejić, V., Todić, D., Kovačević, A., & Branković, J. (2011). *Vodič kroz strategiju Evropa 2020*. Beograd: Evropski pokret u Srbiji. Преузето 15. новембра 2016, са URL: <http://www.mpn.gov.rs/wp-content/uploads/2015/08/EU-2020.pdf>.
- [162] Kujath, H.J. (1988). Reurbanisierung? Zur Organisation von Wohnen und Leben an Ende des städtischen Wachstums. *Leviathan*, 16, 23-43. Цитирано у: Тодорић, Ј. (2013). *Анализа стамбених преференција у контексту реурбанизације Београда* (стр. 32). Београд: Географски институт „Јован Цвијић“ Српска академија наука и уметности.
- [163] Kukrika, M. (2000 a). Geografski informacioni sistemi. Beograd: Geografski fakultet Univerziteta u Beogradu. Цитирано у: Стојковић, С. (2015) *Увод у ГИС: практикум* (стр. 15). Београд: Универзитет у Београду, Географски факултет.

- [164] Kukrika, M. (2000 b). Geografski informacioni sistemi. Beograd: Geografski fakultet Univerziteta u Beogradu. Цитирано у: Стојковић, С. (2015) *Увод у ГИС: практикум* (стр.35). Београд: Универзитет у Београду, Географски факултет.
- [165] Kuper, A., & Kuper, Dž. (ured.) (2009 a). *Enciklopedija društvenih nauka*. Tom 1, (A-M). Beograd: Službeni glasnik.
- [166] Kuper, A., & Kuper, Dž. (ured.) (2009 b). *Enciklopedija društvenih nauka*. Tom 2, (N-Ž). Beograd: Službeni glasnik.
- [167] Lazarević, G., Knežević, I., & Božić, R. (2011). *Prekogranična saradnja*. Beograd: Evropski pokret Srbija.
- [168] Lindblom, C. (1959). The Science of “Muddling Through“. Reprinted in: Stein, J.M. (ed.) (1995). *Classic Readings in Urban Planning* (pp. 35-48). New York: McGraw-Hill. Цитирано у: Ђорђевић, Д., & Дабовић, Т. (2009). *Основе просторног планирања* (стр. 12). Београд: Универзитет у Београду – Географски факултет.
- [169] Lipovac, N. (2014). *Englesko-hrvatski stručni pojmovnik za urbaniste, prostorne planere, arhitekte i krajobrazne arhitekte/ English-Croatian professional glosary for urban and physical planners, architects and landscape architects*. Znanstvene monografije 11, Zagreb: Sveučilište u Zagrebu, Arhitektonski fakultet.
- [170] Lojić, R. (2008). Savremene tendencije u oblasti menadžmenta ljudskih resursa. *Vojno delo: opštevojni teorijski časopis*, vol. 60, 1, 156-174.
- [171] *Локални план управљања отпадом општине Аранђеловац (2012 – 2022)*. Преузето 30. октобра 2017, са <http://www.arandjelovac.rs/download/ZASTITA%20ZIVOTNE%20SREDINE%202017/Upravljanje%20otpadom/%D0%9B%D0%BE%D0%BA%D0%B0%D0%BB%D0%BD%D0%B8%20%D0%BF%D0%BB%D0%B0%D0%BD%20%D1%83%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D1%99%D0%B0%D1%9A%D0%B0%20%D0%BE%D1%82%D0%BF%D0%B0%D0%B4%D0%BE%D0%BC.pdf>.
- [172] Љешевић, М. (2009). *Урбана екологија* (Треће издање). Београд: Универзитет Сингидунум у Београду, Факултет за примењену екологију Футура, НВО „Екоризик“ Београд.
- [173] Љешевић, М., Алексић, Ј., & Spasić, S. (prir.) *Primenjena ekologija*. Preuzeto 10. januara 2017, sa <http://www.green-limes.rs/projekti/Dialogue%20EU%20Sebia%20-%20info.pdf>.
- [174] Maldini, S. (2004 a). *Enciklopedija arhitekture: arhitektura, urbanizam, dizajn, enterijer*. Tom 1, A-N (1. izdanje). Beograd: S. Maldini.
- [175] Maldini, S. (2004 b). *Enciklopedija arhitekture: arhitektura, urbanizam, dizajn, enterijer*. Tom 2, N-Ž, (1. izdanje). Beograd: S. Maldini.
- [176] Малобабић, Р. (2000). Просторно уређење инфраструктурних коридора. *Архитектура и урбанизам, Год. VIII, 7*, стр. 39-49.
- [177] Maksin, M., Pucar, M., Milijić, S., & Korać, M. (2011). *Održivi razvoj turizma u Evropskoj uniji i Srbiji*. Beograd: Institut za arhitekturu i urbanizam Srbije.
- [178] Maksić, M. (2012). Mogući pravci redefiniranja institucionalnog okvira procesa formuliranja prostornih politika u Srbiji u skladu s evropskim iskustvima. *Sociologija i prostor, 50 (2012) 192 (1)*, 27-43.
- [179] Marinović-Uzelac, A. (2001). *Prostorno planiranje*. Zagreb: Dom i svijet.
- [180] Marinović-Uzelac, A. (1989). *Teorija namjene površina u urbanizmu*. Zagreb: Tehnička knjiga. Цитирано у: Ђорђевић, Д. (1995). *Методe одређивања намене површина у просторним плановима* (стр.7). Посебна издања, књига 5. Београд: Универзитет у Београду, Географски факултет.

- [181] Marić, D. (2014). Iznad kote plavljenja. Intervju sa Miodragom Jovanovićem, profesorom Građevinskog fakulteta u penziji. *Planeta: magazin za nauku, istraživanja i otkrića*, 64. Preuzeto 20. septembra 2017. sa <http://www.planeta.rs/64/16temabroja1.htm#WcJnu8aPKUI>
- [182] Марјановић, М. (2003). Потрага за неформалним образовањем. У: Марјановић, М., Ранковић, Ј., Марковић, Д., Марковић, С., Јовановић, Ј.Р. (уред.) *Неформално образовање – Невидљива снага друштва*. Београд: Група „Хајде да...“.
- [183] Марковић, Д. Ж. (2005). *Социјална екологија*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.
- [184] Мاستило, Н. (2013). *Речник савремене српске географске терминологије*. Београд: Географски факултет, Универзитет у Београду.
- [185] Матковић, Г. (2014). *Студија: мерење сиромаштва – теоријски концепти, стање и препоруке за Републику Србију*. Београд: Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва, Влада Републике Србије.
- [186] Macura, V., Petovar, K., & Vujović, S. (1997). *Siromašna područja Beograda: prikaz stanja i mogućnosti poboljšanja uslova življenja*. Posebna izdanja 34. Beograd: Institut za arhitekturu i urbanizam Srbije.
- [187] Meadows, D.H., Meadows, D.L., & Randers, J. (1972). *The Limits to Growth. A report for the Club of Rome*. London: Pan Books. Citirano u: Petrić, J. (2003). *Residential Preferences Meeting Sustainable Urban Goals. An Analysis of the Variability of Urban and Suburban Preferences* (p. 5). PhD Thesis, Glasgow: Department of Architecture and Building Science, University of Strathclyde.
- [188] Merlin, P. (2000). *Geographie humaine*. Paris: Presses Universitaires de France. Цитирано у: Ђорђевић, Д., & Дабовић, Т. (2009) *Основе просторног планирања* (стр. 26). Београд: Универзитет у Београду – Географски факултет.
- [189] *Методологија за израду планова за проглашење ерозионих подручја (извод)*. Preuzeto 29. novembra 2016, sa <http://data.sfb.rs/sftp/prostorno.uredjenje/ZAKONI%20i%20AKTI/Methodologija%20za%20izradu%20planova%20za%20proglasenje%20erozionih%20podrucja.pdf>.
- [190] *Методологија оснивања индустријских паркова*. У: *Стална конференција градова и општина*. Preuzeto 20. januara 2017, sa <http://www.skgo.org/bz/data/7%20Methodologies%20%20Methodologije/SER/IP%20Methodology%20SER.pdf>
- [191] Meyerson, M., & Banfield, E. C. (1955). *Politics, Planning and the Public Interest. The Case of Public Housing in Chicago*. London: The Free Press of Glencoe. Цитирано у: Ђорђевић, Д., & Дабовић, Т. (2009). *Основе просторног планирања* (стр. 11). Београд: Универзитет у Београду – Географски факултет.
- [192] Мијатовић, Б., Вујачић, И., & Маринковић, Т. (2008). *Појмовник либералне демократије*. Београд: Центар за либерално-демократске студије.
- [193] Милијић, С. (2015). *Одрживи развој планинских подручја Србије*. Posebna izdanja br. 77. Beograd: Institut za arhitekturu i urbanizam Srbije.
- [194] Milićević, D. (2014). *Granice rasta*. У: *Макроекономија*. Преузето 15. новембра 2017, са <https://www.makroekonomija.org/0-dragovan-milicevic/granice-rasta>.
- [195] Milosavljević, M., & Brkić, M. (2005). *Socijalni rad u zajednici*. Beograd: Socijalna misao. Citirano u: Gavrilović, A., & Jugović, A.L. (2011). *Značaj i uloga lokalne samouprave u populacionoj politici Srbije*. *Stanovništvo*, 1/2011, p. 81.
- [196] Minay, C. (1979). *Four Types of Planning Implementation. Implementation – Views from and Ivory Tower*. Department of Town Planning Working Paper No. 43, Oxford: Oxford Polytechnic. pp.42-57. Цитирано у: Ђорђевић, Д. (2004) *Увод у теорију планирања* (стр. 85). Београд: Географски факултет Универзитета у Београду.

- [197] Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, Завод за унапређивање образовања и васпитања (2013). *Национални оквир квалификација у Србији. Систем националних квалификација од првог до петог степена*. Београд: Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, Завод за унапређивање образовања и васпитања. Преузето 27. маја 2017, са <http://www.zuov.gov.rs/wp-content/uploads/2014/01/NOKS.pdf>.
- [198] Mitchell, C.R. (1981). *The Structure of International Conflict*. London: Palgrave Macmillan UK.
- [199] Михајловић, Т./Mihajlović, T. (2013). Демографско старење старог становништва Србије/ Demographic ageing of the old population of Serbia. Зборник радова (стр. 73-88) /Collection of Papers (pp. 89-102), св. LXI, 61, Београд/Belgrade: Универзитет у Београду – Географски факултет/University of Belgrade – Faculty of Geography.
- [200] Modul 1: Socijalna isključenost i siromaštvo. Karakteristike siromaštva. U: *Tim za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva*. Preuzeto 23. oktobra 2016, sa <http://www.inkluzijakurs.info/modul.php?headerbar=1&m=2&p=3&t=k&kp=8>.
- [201] Moјović, Đ., & Ferenčak, M. (2011). *Izazovi regularizacije neformalnih naselja u jugoistočnoj Evropi: Pregled relevantnih zakona i prakse iz oblasti urbanističkog planiranja i legalizacije – Sažetak*. Skopje: Network of Associations of Local Authorities of South-East Europe-NALAS.
- [202] Molnar, D. (2013). Osvrt 3. Činjenice o regionalnim razlikama u Srbiji. *Kvartalni monitor ekonomskih trendova i politika u Srbiji*, 32, 66-73.
- [203] Moony, A., & Evans, B. (2007). *Globalization – The Key Concepts*. London: Routledge. Citirano u: Vujošević, M., Zeković, S., Maričić, T. (2012) *Novi evropski regionalizam i regionalno upravljanje u Srbiji* (str.277). Posebna izdanja 69. Београд: Institut za arhitekturu i urbanizam Srbije.
- [204] Mueller, H., & Kaufmann, E.L. (2001). Wellness tourism: Market analysis of a special health tourism segment and implications for the hotel industry. *Journal of Vacation Marketing*, 7(1), 5-17. Citirano u: Jovanović-Tončev, M., Podovac, M., Stanišić, N. (2015). Quantitative and qualitative analysis of market appeal and significance of Serbian spa resorts. *Poslovna ekonomija*, 9(2), 343.
- [205] Mumford, L. (1968). Grad u historiji. Citirano u: Vresk, M. (1986). *Osnove urbane geografije* (str. 129). Treće prerađeno i prošireno izdanje. Zagreb: „Školska knjiga“.
- [206] McLoughlin, B. (1972). *Urban and Regional Planning – System Approach*. London: Fiber. Цитирано у: Ђорђевић, Д. (2004). *Увод у теорију планирања* (стр. 85). Београд: Географски факултет Универзитета у Београду.
- [207] *Национална стратегија запошљавања за период 2011-2020. године* („Службени гласник РС“, бр. 37/2011).
- [208] *Национална стратегија одрживог коришћења природних ресурса и добара* („Службени гласник РС“, бр.33/2012).
- [209] Nejašmić, I. (2005). *Demogeografija: stanovništvo u prostornim odnosima i procesima*. Zagreb: Školska knjiga.
- [210] Ненадовић, Г. *Израда подзаконских општих аката*. Преузето 28. септембра 2017, са www.suk.gov.rs/dotAsset/10942.pdf.
- [211] Nestorov, I., & Protić, D. (2009). *CORINE kartiranje zemljišnog pokrivača u Srbiji/ CORINE land cover mapping in Serbia*. Београд: Грађевинска knjiga.
- [212] Никитовић, В. (ур.) (2015). *Популација Србије почетком 21. века*. Београд: Републички завод за статистику.
- [213] Николић, М. (2010). *Компаративна анализа и валоризација принципа и метода заштите и презентације на карактеристичним археолошким локалитетима у Србији*. Магистарски рад. Београд: Архитектонски факултет Универзитета у Београду.

- [214] Николић, М., & Спасић, Н. (2006). Нови приступи заштити земљишта, посебно од утицаја рударско-енергетског комплекса и развоја градова. У: Спасић, Н., & Стојановић, Б. (ур.) *Одрживи град и његово окружење 2* (стр. 81-100). Посебна издања бр. 49. Београд: Институт за архитектуру и урбанизам Србије.
- [215] Novitović, B. (2009) *Trim staza*. Beograd: Bane Novitović.
- [216] Objavljen prijevod Europske povelje o prostornom planiranju. U: *Ecovast Hrvatska sekcija* . Preuzeto 11. decembra 2017, sa URL: http://www.ecovast.hr/index.php?option=com_content&view=article&id=159:objavljen-prijevod-europske-povelje-o-prostornom-planiranju&catid=14:prikazi&Itemid=76.
- [217] Olson, P. (1982). Urban Neighbourhood Research: Its Development and Current Focus. *Urban Affairs Quarterly*, 17, 4, 491-518. Citirano u: Petrić, J. (2017). Neighbourhood attachment in central and peripheral areas of Belgrade: Evidence from Stari grad and Kaludjerica. *ANNALES – Ser. hist. sociol.*, 27, 2, 297.
- [218] Oppel, A. J. (2004). Databases Demystified. New York: McGraw-Hill. Цитирано у: Стојковић, С. (2015) *Увод у ГИС: практикум* (стр.35). Београд: Универзитет у Београду, Географски факултет.
- [219] *Ortofoto-Skripta-Fotogrametrija II* – Грађевински, Skripte predlog Fotogrametrija. University of Belgrade. Preuzeto 24. oktobra 2017, sa <https://www.docsity.com/sr/ortofoto-skripta-fotogrametrija-ii-gradevinski/317855/>.
- [220] *Osnove kartiranja – pedologija*. Preuzeto 12. decembra 2017, sa pedologija.com.hr/literatura/Pedogeneza/Kartiranje.pdf.
- [221] Основно о НИГП-у. У: *geoСРБИЈА*. Преузето 24.октобра 2017, са <http://www.geosrbija.rs/>.
- [222] Павићевић, М. С. (2011). Психолог у неформалном образовању. *Зборник радова Филозофског факултета XLI / 2011*, 603-620.
- [223] Pavlović, V. (2009). *Civilno društvo i demokratija* (III izdanje, I zajedničko izdanje). Beograd: JP Službeni glasnik, JP Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.
- [224] Pavlović, D. (2012 a). *Privredni rast i privredni razvoj*. Preuzeto 31. oktobra 2017, sa <https://sites.google.com/site/dusanpavlovic1985/ekonomska-teorija/makroekonomija/privredni-rast-i-privredni-razvoj>.
- [225] Pavlović, D. (2012 b). *Ekonomska teorija. Makroekonomija*. Preuzeto 14. maja 2017, sa <https://sites.google.com/site/dusanpavlovic1985/ekonomska-teorija/makroekonomija/makroekonomski-pokazatelji>.
- [226] Pavlović-Križanić, T. (2010). *Međuopštinska saradnja u Srbiji: mogućnosti i izazovi*. Beograd: Stalna konferencija gradova i opština.
- [227] Pajvančić-Cizelj, A. (2015). *Koncept globalnog grada kao pristup razumevanju savremenih obrazaca urbanizacije i globalizacije*. Doktorska disertacija. Novi Sad: Univerzitet u Novom Sadu, Filozofski fakultet, Odsek za sociologiju.
- [228] Pajović, D. (ur.) (1996). Novi Sad – slika grada. Novi Sad: JP „Urbanizam“ Zavod za urbanizam. Citirano u: Carević, M. (2017). *Mešovite namene – ključni parametar planiranja savremenih gradova* (str.2). Doktorska disertacija. Novi Sad: Univerzitet u Novom Sadu, Fakultet tehničkih nauka u Novom Sadu.
- [229] Pantić, O., & Milivojević, S. (2014). Uticaj deindustrijalizacije na savremeni regionalni, ekonomski i socijalni razvoj. U: Drašković, B. (redaktor) *Deindustrijalizacija u Srbiji: mogućnost revitalizacije industrijskog sektora* (str. 338-352). Beograd: Institut ekonomskih nauka i Beogradska bankarska akademija, Fakultet za bankarstvo, osiguranje i finansije.

- [230] Park, R. E., Burgess, E. W. & MacKenzie, R. D. (1925). *The City*. Chicago: Chicago University Press; Park, R. E. (1936). *Human Ecology*. *The American Journal of Ecology*, 42, 1-15, Citirano u: Jovanović, M. (2005). *Međuzavisnost koncepta urbanog razvoja i saobraćajne strategije velikog grada*. (str.129) Beograd: Geografski fakultet Univerziteta u Beogradu.
- [231] Park, R. E., & Burgess, E. W. (1921). *Introduction to the Science of Sociology*. Chicago, Illinois: The University of Chicago Press. Citirano u: Vujović, S. (1988). *Sociologija grada: sociološka hrestomatija* (str.15). Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.
- [232] Parcela: značenje i definicija. U: *Jezikoslovac*. Preuzeto 11. oktobra 2017, sa <https://jezikoslovac.com/word/kfnk>.
- [233] Paunović, Ž. (2011). Nefitne organizacije – Prilog pojmovnom razjašnjenju. *Godišnjak*, 6, 251-262.
- [234] Pacione, M. (2005). *Urban geography – a global perspective*. London, New York: Routledge. Citirano u: Tošić, D. (2012). *Principi regionalizacije* (str. 188). Beograd: Univerzitet u Beogradu, Geografski fakultet.
- [235] Perišić, D. (1985). *O prostornom planiranju*. Beograd: Institut za arhitekturu i urbanizam Srbije.
- [236] Peru, F. (2005). *Za filozofiju novog razvoja*. Beograd: Evropski centar za mir i razvoj. Citirano u: Tošić, D. (2012). *Principi regionalizacije* (str. 139). Beograd: Univerzitet u Beogradu, Geografski fakultet.
- [237] Petovar, K., & Vujošević, M. (2008). Koncept javnog interesa i javnog dobra u urbanističkom i prostornom planiranju. *Sociologija i prostor*, 46 (2008) 179 (1), 23–51.
- [238] Петовар, К. (2003). *Наши градови између државе и грађанина: Урбана социологија*. Beograd: Geografski fakultet Univerziteta u Beogradu; Arhitektonski fakultet Univerziteta u Beogradu; Institut za arhitekturu i urbanizam Srbije.
- [239] Петрић, Ј. (2013). Резиденцијалне преференције ка градским и приградским подручјима и повезаност са њиховим демографским карактеристикама. *Архитектура и урбанизам*, 38, 3-8.
- [240] Petrić, J., & Đurđević, J. (2011). The use of mineral resources and issues of harmonisation between spatial plans for the mining areas in Serbia with other strategic documents. *Spatium*, 24, 21-26.
- [241] Petrić, J. (2005). Residents' view on resettlement issue of Vreoci – Sustainability or phrases. *Spatium*, 12, 12-17.
- [242] Petrić, J. (2004). Sustainability of the city and its ecological footprint. *Spatium*, 11, 48-52.
- [243] Petric, J. (2003). *Residential preferences meeting sustainable urban goals. An Analysis of the Variability of Urban and Suburban Preferences*. PhD Thesis, Glasgow: Department of Architecture and Building Science, University of Strathclyde.
- [244] Петров, М. (2014). *Пејзажни концепт подизања пољозащитних појасева на Римским Шанчевима*. Мастер рад. Нови Сад: Univerzitet u Novom Sadu, Пољопривредни факултет, Департаман за воћарство, виноградарство, хортикултуру и пејзажну архитектуру.
- [245] Petrović, D. (1967). *Geomorfologija*. Beograd: Građevinska knjiga.
- [246] Petrović, M., Bojković, N., & Parezanović, T. (2015). Izazovi standardizacije informaciono-komunikacionih tehnologija u okviru koncepta pametnih gradova (str. 77-86). U: *XXXIII Simpozijum o novim tehnologijama u poštanskom i telekomunikacionom saobraćaju – PosTel 2015*. Preuzeto 11. novembra 2017, sa <http://postel.sf.bg.ac.rs/simpozijumi/POSTEL2015/RADOVI%20PDF/Menadzment%20processa%20u%20postanskom%20i%20telekomunikacionom%20saobraćaju/9%20Petrovic-Bojkovic-Parezanovic.pdf>.

- [247] Petrović, M., & Vujović, S. (2005). *Urbana sociologija*. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.
- [248] Petrović, M. (2000). Gradovi u tranziciji: iskustva razvijenih zemalja u poslednjim decenijama 20. veka, *Sociologija*, vol. XLII, 3, 409-436.
- [249] Piha, B. (1973). *Prostorno planiranje*. Beograd: Novinska ustanova Službeni list SFRJ.
- [250] Planska dokumenta. U: *Srbija vode*. Preuzeto 10. maja 2017, sa URL: http://www.srbijavode.rs/sr-latin/home/upravljanje_vodama/Planski_akti.html.
- [251] Plastične septičke jame – septičke jame od plastike (2014). U: Plastični rezervoari, cisterne, kace, pontoni, septičke jame. Preuzeto 9. novembra 2017, sa URL:<http://rezervoari.rs/plasticne-septicke-jame/>.
- [252] Pojmovi. U: *Gradologija*. Preuzeto 18. novembra 2016, sa <http://www.gradologija.ba/menus?tab=pojmovi#undefined>.
- [253] *POJMOVNIK* (Često upotrebljavani termini u zaštiti okoliša). Preuzeto 26. novembra 2016, sa http://www.fer.unizg.hr/_download/repository/FER-pojmovnik.pdf.
- [254] *Pojmovnik nacionalizacije i denacionalizacije*. Preuzeto 17. novembra 2016, sa www.restitucija.gov.rs/doc/pojmovnik/Pojmovnik%20Glosar.doc.
- [255] *Полић, Д. (2016). Специфичности процеса урбане регенерације градова средње величине. У: Бешчевић, М. Т. (уред.) (2016). Зборник радова 4. међународне конференције Савремена достигнућа у грађевинарству (стр. 755-765). Суботица: Грађевински факултет.*
- [256] *Поповић, Д. (2007). Економски речник за новинаре. Београд: Центар за либерално-демократске студије.*
- [257] Popović, S. (1983). *Regionalizacija i svetu i kod nas*. Beograd: Republički zavod za javnu upravu.
- [258] Porter, M. E. (1980). *Competitive Strategy: Techniques for Analyzing Industries and Competitors*. New York: Free Press. Citirano u: Gligorijević, Ž. (2016). *Odnos strategija urbanog razvoja i planskih politika Beograda 1995 – 2015* (str. 20). Beograd: Univerzitet u Beogradu, Arhitektonski fakultet.
- [259] *Правилник за катастарско класирање и бонитирање земљишта („Службени гласник РС“, бр. 61/2012).*
- [260] *Правилник за рад и поступање у вршењу стручно-саветодавних послова у шумама сопственика („Сл. гласник РС“, бр. 40/2017).*
- [261] *Правилник о катастарском класирању и бонитирању земљишта („Службени гласник РС“, бр. 63/2014).*
- [262] *Правилник о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања („Службени гласник РС“, бр. 92/2008).*
- [263] *Правилник о општим правилима за парцелацију, регулацију и изградњу („Службени гласник РС“, бр. 22/2015).*
- [264] *Правилник о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Службени гласник РС“, бр. 64/2015).*
- [265] *Правилник о садржини, начину и поступку израде и начин вршења контроле техничке документације према класи и намени објеката („Сл. гласник РС“, бр. 23/2015, 77/2015, 58/2016, 96/2016 и 67/2017).*
- [266] *Правилник о садржини основа и програма газдовања шумама, годишњег извођачког плана и привременог годишњег плана газдовања приватним шумама („Службени гласник РС“, бр. 122/2003 и 145/2014 - други пропис.).*

- [267] *Правилник о техничким стандардима планирања, пројектовања и изградње објеката, којима се осигурава несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старим особама* („Службени гласник РС“, бр. 22/2015).
- [268] *Правилник о топографском премеру и топографско-картографским производима* („Службени гласник РС“, бр.7/2015).
- [269] *Правилник о условима које мора да испуњава управљач заштићеног подручја* („Службени гласник РС“, бр. 85/2009).
- [270] *Правилник о хигијенској исправности воде за пиће* („Службени гласник СРЈ“, бр. 42/98 и 44/99).
- [271] *Pregled pojmova u urbanizmu*. Preuzeto 16. novembra 2016, sa http://www.vggs.rs/geodetski_odsek/predmeti_ispiti/spec_PPIU/razno/ppu-2-3_2013.pdf.
- [272] Принцип, Ј. (2015). *Утврђивање економске исплативости засада трешиње*. Мастер рад. Нови Сад: Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет, Департаман за економику пољопривреде и социологију села.
- [273] *Projekat rehabilitacije transporta*. Priručnik za projektovanje puteva u Republici Srbiji. 3. Saobraćaj (2012). Beograd, Javno preduzeće Putevi Srbije. Preuzeto 13. decembra 2017, sa [http://www.putevi-srbije.rs/pdf/harmonizacija/prirucnik_za_projektovanje_puteva/SRDM3-0-saobracaj\(120505-srb-konacni\).pdf](http://www.putevi-srbije.rs/pdf/harmonizacija/prirucnik_za_projektovanje_puteva/SRDM3-0-saobracaj(120505-srb-konacni).pdf).
- [274] *Просторни план Републике Србије: 2010-2020*. (2011). Београд: Републичка агенција за просторно планирање : Службени гласник.
- [275] Pucar, M., & Nenковић-Riznić, M. (ured.) (2016). *Просторни, еколошки, енергетски и друштвени аспекти развоја насеља и климатске промене*. Посебна издања бр. 78. Београд: Институт за архитектуру и урбанизам Србије.
- [276] Пуцар, М., & Јосимовић, Б. (уред.) (2010). *Одрживи развој бањских туристичких насеља у Србији*. Посебна издања бр. 64. Београд: Институт за архитектуру и урбанизам Србије.
- [277] Пушић, Лј. (1997). *Grad, društvo, prostor* (1. izd.). Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.
- [278] Radivojević, B. (2014). Demografska analiza – UVOD. U: *Ekonomski fakultet, Univerzitet u Beogradu*. Preuzeto 18. oktobra 2017, sa <http://www.ekof.bg.ac.rs/demografska-analiza/>.
- [279] Радовановић, В. (2010). Интегрални рурални развој: Ка складинијем регионалном развоју. *Зборник Матице српске за друштвене науке*, 132, 41-51.
- [280] Radović, M. (2010). *Nevladina organizacija (NVO)*. Preuzeto 31. maja 2017, sa <http://www.pravopomoc.rs/pitali-ste/recnik/nevladina-organizacija-nvo/>.
- [281] Radonjić, S, & Markišić, H. (1996). *Enciklopedijski leksikon ekologije i zaštite životne sredine*. Podgorica: NJP „Pobjeda”.
- [282] Radosavljević, Z. (ured.) (2009). *Mostovi širom Evrope- 14. Evropska konferencija ministara odgovornih za prostorno /regionalno planiranje (CEMAT)*, Lisabon, Portugal, 26-27. oktobar 2006. Beograd: Asocijacija prostornih planera Srbije.
- [283] *Ramsarska konvencija. U: Mladi istraživači Srbije: volonterski servis Srbije*. Preuzeto 1. avgusta 2017, sa <http://www.mis.org.rs/vss/pages/sr/ekoloski-programi/ekoloske-politike/medunarodni-sporazumi-u-oblasti-zivotne-sredine/ramsarska-konvencija.php>.
- [284] *Regulatorna agencija za elektronske komunikacije i poštanske usluge (RATEL). Definicija pojmova*. Preuzeto 13. januara 2017, sa http://www.ratel.rs/regulativa/definicija_pojmova.45.html?l=j.
- [285] Републички завод за статистику (РЗС) (2015). *Анкета о радној снази у Републици Србији, 2014*. Београд: РЗС.

- [286] Републички завод за статистику (РЗС) (2013 а). *Попис становништва, домаћинства и станова 2011. у Републици Србији. Дневни мигранти*. Књига 11. Београд: Републички завод за статистику.
- [287] Републички завод за статистику (РЗС) (2013 а). *Попис становништва, домаћинства и станова 2011. у Републици Србији*. Стамбене јединице према броју лица и домаћинства. Књига 26. Београд: Републички завод за статистику.
- [288] Републички завод за статистику (РЗС) (2012). *Природно кретање становништва у Републици Србији 1961 – 2010*. Београд: Републички завод за статистику.
- [289] Републички завод за статистику (РЗС) (2005). *Речник термина и дефиниције статистике саобраћаја*. Београд: Републички завод за статистику.
- [290] Реџник. У: *SENS mreža*. Preuzeto 20. novembra 2017, sa <http://www.sens.rs/socijalno-preduzetnistvo/recnik/37-u/64-ugrozene-kategorije-stanovnistva>.
- [291] Речник географије. У: *Географија*. Преузето 14. децембра 2017, са <https://geografijazasvakoga.weebly.com/105610451063105310481050-1043104510541043105610401060104810321045.html>.
- [292] Речник појмова. У: *Агенција за привредне регистре*, Republika Srbija. Preuzeto 1. marta 2017, sa <http://www.apr.gov.D1%81%D1%82%D1%80%D0%B8/%D0%9C%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B8%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%86%D0%B0%D1%98%D0%B8%D1%80%D0%B5%D0%B3%D0%B8%D0%BE-0%BD%D0%B8%D0%BA%D0%BF%D0%BE%D1%98%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%B0.aspx>.
- [293] *Речник појмова - Легализација - Како до решења?*. Preuzeto 9. janzara 2016, sa http://www.legalizacija.D0%B8%D0%BA_%D0%BF%D0%BE%D1%98%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%B0.
- [294] Rikalović, G. (1998). *Zadrugarstvo u tranziciji ka tržišnoj ekonomiji. U: Begenišić, V. (ured.) (1998). Zadrugna svojina i vraćanje imovine zadrugama (str. 30-31). Novi Sad: Zadrugni savez Vojvodine*.
- [295] Salet, W., Thornley, A., & Kreukels, A. (eds.) (2003). *Metropolitan Governance and Spatial Planning, Comparative Case Studies of European City-Regions*. London and New York: Spon Press. Citirano u: Vujošević, M., Zeković, S., & Maričić, T. (2010). *Postsocijalistička tranzicija u Srbiji i teritorijalni kapital Srbije: stanje, neki budući izgledi i predvidljivi scenariji* (str. 147). Posebna izdanja 62. Београд: Institut za arhitekturu i urbanizam Srbije.
- [296] Simeunović, V. (2003). *Rečnik pravnih termina za novinare*. Preuzeto 12. juna 2017, sa www.mc.rs/upload/documents/biblioteka/Recnik%20pravnih%20termina.pdf.
- [297] Smith, W.F. (1971). *Housing: The social and economic elements*. Berkeley: University of California Press. Citirano u: Petrović, M. (2004). *Socijalno stanovanje* (str. 10). Београд: Institut za sociološka istraživanja Filozofskog fakulteta u Београду.
- [298] Smolka, M. O., & Biderman, C. (2011). *Housing Informality: an Economist's Perspective on Urban Planning*. Cambridge, MA: Lincoln Institute of Land Policy Working Papers. Citirano u: Žerjav, B. (2013). *Studija o mogućnostima finansiranja urbane infrastrukture kroz zahvatanje dodatne vrednosti nekretnina (value capture) u Srbiji: Pregled i pouke internacionalnih iskustava* (str. 11). Београд: Stalna konferencija gradova i opština (SKGO).
- [299] *Sociologija grada – ispit*. Preuzeto 26. februara 2017, sa <https://www.scribd.com/doc/82306191/Sociologija-grada-Ispit#>.
- [300] Spasić, N., Petovar, K., & Jokić, V. (2006). *Pristup preseljenju naselja i stanovništva u Kolubarskom lignitskom basenu*, U: Spasić, N., & Stojanović, B. (ur.) (2006). *Održivi grad i njegovo okruženje 2* (str. 101-112). Posebna izdanja br. 49. Београд: Institut za arhitekturu i urbanizam Srbije.

- [301] Spasić, N., & Petrić, J. (2006). The role and development perspectives of small towns in Central Serbia. *Spatium*, 13-14, 8-15.
- [302] Srbović, D., & Gajović, V. (2015). *Korisničko uputstvo ArcGIS for Desktop 10x*. GDi GISDATA Beograd d.o.o.
- [303] Stajić, M. (2016). *Mali vodič kroz planiranje gradova*. Beograd: Mikro Art / Ministarstvo prostora.
- [304] Стаменковић, С., & Бачевић, М. (1992). *Географија насеља*. Београд: Географски факултет ПМФ.
- [305] Стаменковић, С. (1990/91). О појму просторно-функционалних односа и веза у географији насеља (стр. 139–144). Зборник радова, 37/38. Београд: Географски факултет ПМФ. Цитирано у: Дробњаковић, М. (2012). *Пријеполје – фактор регионалне интеграције југозападне Србије* (стр.17). Посебна издања, књига 84. Београд: Географски институт „Јован Цвијић“, Српска академија наука и уметности.
- [306] Stamenković, S. (1987). Neki aspekti proučavanja dnevnih migracija stanovništva za potrebe prostornog planiranja (str. 412-415). Zbornik radova XII Kongresa geografa Jugoslavije, Novi Sad. Citirano u: Lukić, V. (2011). Dnevne migracije radnika u sistemu naselja Srbije. *Stanovništvo*, 2/2011, 27.
- [307] Становништво. У: *Републички завод за статистику*. Преузето 10. септембра 2017, са <http://webrzs.stat.gov.rs/WebSite/Public/PageView.aspx?pKey=166>.
- [308] Stančetić, V. (2009). Region kao razvojna perspektiva u Evropskoj uniji. knj. 6. Beograd: Službeni glasnik, Biblioteka EU. Цитирано у: Ђорђевић, Ј., Тошић, Б. (2013). *Регионално планирање и развој* (стр. 28). Нови Сад: Универзитет у Новом Саду, Природно-математички факултет, Департман за географију, туризам и хотелијерство.
- [309] Стевановић, Б., Кнежевић, Л., Кикарић, С., Илић-Попов, Г., Караман, Г., Недовић, Б., ... Стефановић, Ћ. (2003). *Енциклопедија Животна средина и одрживи развој. Књига тачних одговора*. Београд: ECOLIBRI; Српско Сарајево: Завод за уџбенике и наставна средства.
- [310] Stefanović, M., Gavrilović, Z., & Bajčetić, R. (2014). *Lokalna zajednica i problematika bujičnih poplava*. Beograd: Organizacija za evropsku bezbednost i saradnju, Misija u Srbiji.
- [311] Стефановић, Н. (2011). *Модел имплементације просторних планова*. Докторска дисертација. Београд: Универзитет у Београду, Географски факултет.
- [312] Stewart, M. (2003). Towards collaborative capacity. In: Boddy, M. (ed.) *Urban transformation and urban governance – Shaping the competitive city of the future* (pp.76-89). Bristol: The Policy Press. Цитирано у: Савкић, Д. Ј. (2016). *Улога генералног урбанистичког плана у управљању локалним развојем у Србији после 2000-те године* (стр. 84). Докторска дисертација. Београд: Универзитет у Београду, Архитектонски факултет.
- [313] Stewart, M., & Underwood, J. (1983). Inner Cities – A Multi-Agency Planning and Implementation Process. In: P. Healey, G. McDougall & M.J. Thomas (eds.) *Planning Theory. Prospects for the 1980-s. Urban and Regional Planning Series, Volume 29*, Oxford: Pergamon Press. Цитирано у: Ђорђевић, Д. (2004). *Увод у теорију планирања* (стр. 85). Београд: Географски факултет Универзитета у Београду.
- [314] Stojić-Karanović, E. (2008). *Regionalna i susedska saradnja za održivi razvoj Srbije u prvoj dekadi 21. veka*. Beograd: Institut za međunarodnu politiku i privredu.
- [315] Stojkov, B. (2007). Status grada, decentralizacija i policentričnost Srbije. U: Milenković, D., Damjanović, D. (ur.) *U susret novom statusu gradova u Srbiji: realnost i potrebe* (str. 11-24). Beograd: PALGO centar.
- [316] Стојков, Б. (2000). *Методе просторног планирања*. Београд: Географски факултет, Универзитет у Београду.

- [317] Stojkov, B. (1992). *Metode analize i sinteze u prostornom planiranju*. Beograd: Institut za arhitekturu i urbanizam Srbije.
- [318] Стојковић, С. (2015). *Увод у ГИС: практикум*. Београд: Универзитет у Београду, Географски факултет.
- [319] Стојковић-Златановић, С. (2015). Вулнерабилност друштвеног и посебност социјалноправног положаја лица оболелих од ретких болести. *Социолошки преглед*, vol. XLIX (2015), 4, 385–398.
- [320] *Стратегија и политика развоја индустрије Републике Србије од 2011. до 2020. године* („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08 и 16/11).
- [321] *Стратегија просторног развоја Републике Србије 2009-2013-2020* (2009). Београд: Министарство животне средине и просторног планирања, Републичка агенција за просторно планирање.
- [322] Стратегија управљања отпадом за период 2010-2019. године („Службени гласник РС”, бр. 29/2010).
- [323] Stupar, A. (2009). *Grad globalizacije – Izazovi, transformacije, simboli*. Beograd: Arhitektonski fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd: ORION ART.
- [324] Surjan, A., Sharma, A., & Shaw, R. (2011). Understanding urban resilience. In: R.Shaw, & A. Sharma (Eds.), *Climate and disaster resilience in cities* (pp. 17–45). UK: Emerald Group Publishing Limited. Citirano u: Trkulja, T. (2015). Socijalna rezilijentost kao teorijski pristup socijalnoj održivosti. *Defendologija/ Defendology*. 36, 2, 47.
- [325] Sherman, G. E. (2008). *Desktop GIS – Mapping the Planet with Open Source Tools*. Dallas: The Pragmatic Bookshelf. Цитирано у: Стојковић, С. (2015). *Увод у ГИС: практикум* (стр. 15). Београд: Универзитет у Београду, Географски факултет.
- [326] Scott, J. A. (2008). *Social Economy of the Metropolis: Cognitive-Cultural Capitalism and the Global Resurgence of Cities*. Oxford: Oxford University Press. Citirano u: Pajvančić-Cizelj, A. (2015). *Koncept globalnog grada kao pristup razumevanju savremenih obrazaca urbanizacije i globalizacije* (str. 183). Doktorska disertacija. Novi Sad: Univerzitet u Novom Sadu, Filozofski fakultet, Odsek za sociologiju.
- [327] Schwanke, D. (2003). *Mixed-Use Development Handbook* (Second edition). Citirano u: Carević, M. (2017). *Mešovite namene – ključni parametar planiranja savremenih gradova* (str. 2). Doktorska disertacija. Novi Sad: Univerzitet u Novom Sadu, Fakultet tehničkih nauka u Novom Sadu.
- [328] Tadić, D. (2012). *Civilni sektor i Ministarstvo kulture: Nove perspektive u oblasti vizuelnih umetnosti*. Kragujevac: NVO Millenium. Preuzeto 11. novembra 2016, sa http://www.kultura.gov.rs/docs/publikacije/civilni_sektor_i_mkrs.pdf.
- [329] *Taylorov Scientific Management – Odvajanje bitnog od nebitnog*. Preuzeto 20. novembra 2016, sa <http://www.posao.hr/clanci/karijera/magazin/taylorov-scientific-management-odvajanje-bitnog-od-nebitnog/304/>.
- [330] Tejlor, Č. (2000). Prizivanje građanskog društva, priredio Obrad Savić, Beograd: Beogradski krug. Citirano u: Pavlović, V. (2009). *Civilno društvo i demokratija* (str. 49-50) (III izdanje i zajedničko izdanje). Beograd: JP Službeni glasnik, JP Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.
- [331] Теодосић, Р. (1967). *Педагошки речник*. Београд: Завод за издавање уџбеника СР Србије.
- [332] Територијална агенда Европске уније до 2020. године и Станје и перспективе простора Европске уније. У: *Републичка агенција за просторно планирање*. Preuzeto 10. novembra 2017, sa URL:<http://www.rapp.gov.rs/sr-Latn-CS/dokumenti/cid303-83148/teritorijalna-agenda-evropske-unije-do-2020-godine-i-stanje-i-perspektive-prostora-evropske-unije>.

- [333] Todorović, G. (1978). *Projekcije stanovništva: Teretsko – metodološka studija*. Beograd: Centar za demografska istraživanja i Institut društvenih nauka.
- [334] Томановић, С. (2014). Патернализам, морална аномија и „васпитне ћушке”. У: Политика. Преузето 26. октобра 2017, са <http://www.politika.rs/scclanak/314480/Paternalizam-moralna-anomija-i-vaspitne-cuske>.
- [335] Тонтић, С., Илић, Ј., Катић, Г., Јотев, Ј., Симеуновић, Л., Ђирић, Д., Ристановић, В., Николић, С., & Бошњаковић, В. (2007). *Анализа хуманог развоја Србије*. Београд: Републички завод за развој.
- [336] Тошић, Б. (2011). *Основе руралног планирања*. Београд: Универзит у Београду, Географски факултет.
- [337] Тошић, Д. (2012). *Принципи регионализације*. Београд: Универзитет у Београду, Географски факултет.
- [338] Тошић, Д., Крунић, Н., & Петрић, Ј. (2009). Дневни урбани системи у функцији просторне организације Србије. *Архитектура и урбанизам*, 27, 35-45.
- [339] Тоšković, D. (1996). *Uvod u prostorno i urbanističko planiranje*. Beograd: GrosKnjiga.
- [340] Trkulja, T. (2015). Socijalna rezilijentost kao teorijski pristup socijalnoj održivosti. *Defendologija/Defendology*. 36, 2, 45-60.
- [341] Turek, F. (1999). Globalizacija i globalna sigurnost. Varaždin: Hrvatska udruga za međunarodnu studije. Citirano u: Lončar, J. (2005). Globalizacija. Pojam, nastanak i trendovi razvoja. *Geoadria*, Vol. 10, 1, 92.
- [342] Turistički rečnik. U: *Turizam In, Turistički informator Srbije*. Preuzeto 22. decembra 2016, sa http://www.tourism.in.rs/index.php?option=com_content&id=57&Itemid=53.
- [343] The European Council of Spatial Planners (ECTP-CEU) (2015). *The Charter of European Planning: approved by the General assembly of Barcelona the 22th April 2013 = Evropska povelja o prostornom planiranju : koju je odobrila Generalna skupština u Barseloni 22. aprila 2013 / [prevod Vesna Leković]*. Tivat: Opština Tivat: Kulturno zavičajno udruženje „Napredak“ Gornja Lastva; Kotor: EXPEDITIO - Centar za održivi prostorni razvoj.
- [344] The Regional Environmental Center for Central and Eastern Europe (REC) & Institute for Sustainable Communities (ISC) (2002). *Implementing Local Environmental Action Programmes in Central and Eastern Europe Trainers' Handbook*. Szentendre: The Regional Environmental Center for Central and Eastern Europe.
- [345] The Young Foundation (2012). Adapting to change: the role of community resilience. Britain: The Young Foundation. Citirano u: Trkulja, T. (2015). Socijalna rezilijentost kao teorijski pristup socijalnoj održivosti. *Defendologija/Defendology*. 36, 2, 47.
- [346] Увод (1). Преузето 10. новембра 2017, са <https://www.scribd.com/document/363569439/%D0%A3%D0%B2%D0%BE%D0%B4-1>.
- [347] United States Agency for International Development - USAID (2006). Concept and practices of „resilience“: A compilation from various secondary sources. Bangkok: IOTWS. Citirano u: Trkulja, T. (2015). Socijalna rezilijentost kao teorijski pristup socijalnoj održivosti. *Defendologija/Defendology*. 36, 2, 47.
- [348] *Urbana hidrologija*. Preuzeto 20. decembra 2017, sa www.grf.bg.ac.rs/p/learning/predavanje_1__24_2_2017__1489066727423.pdf.
- [349] Уредба о дигиталном геодетском плану („Службени гласник РС”, бр. 15/2003, 18/2003 - испр.).
- [350] Уредба о програму системског праћења квалитета земљишта, индикаторима за оцену ризика од деградације земљишта и методологије за израду ремедијационих програма („Службени гласник РС“ бр. 88/2010).

- [351] Urruty, N., Tailliez-Lefebvre, D. & Huyghe, C. (2016). Stability, robustness, vulnerability and resilience of agricultural systems. A review. *Agronomy for Sustainable Development*, 36(1):1-15.
- [352] Fagence, M. (1977). Citizen Participation in Planning. Urban and Regional Planning Series, Vol. 19, Oxford: Pergamon Press. Цитирано у: Ђорђевић, Д. (2004). *Увод у теорију планирања* (стр. 77). Београд: Географски факултет Универзитета у Београду.
- [353] Friedman, J. (1997). Planning in the Public Domain: From Knowledge to Action. Princeton, New Jersey: Princeton University Press. Citirano u: Čolić, R. (2006). *Participativno planiranje* (str. 14). Београд: Задужбина Андрејевић.
- [354] Фурунџић, С., Милинковић, М., & Крсмановић, Н. (2017). Мерење задовољства корисника библиотеке: примена Servqual модела = Measuring the satisfaction of library users - the application of Servqual model. У: Богдан Трифуновић (уред.) *Корисници библиотечких услуга: историјска перспектива и савремене тенденције*. Зборник радова са XIII међународне конференције БДС Београд, 13-14. децембар 2016 (стр. 201-217)/ *Users of library services: Historical perspective and contemporary tendencies*. Proceedings of the XIII International SLA Conference, Belgrade, December 13-14, 2016 (pp. 218-233). Београд, Библиотекарско друштво Србије.
- [355] Hall, P. (1988). *Cities of Tomorrow: An Intellectual History of Urban Planning and Design in the Twentieth Century*. Oxford UK and Cambridge USA: Blackwell Publishers Ltd.
- [356] Harrison, C., & Donnelly, I. A. (2015). A theory of smart cities. Proceedings of the 55th Annual Meeting of the ISSS-2011, Hull, UK (Vol. 55, No. 1). September, 2015. Citirano u: Petrović, M., Bojković, N., & Parezanović, T. (2015). *Izazovi standardizacije informaciono-komunikacionih tehnologija u okviru koncepta pametnih gradova*. XXXIII Simpozijum o novim tehnologijama u poštanskom i telekomunikacionom saobraćaju (str.78) – PosTel 2015. Preuzeto 11. novembra 2017, sa <http://postel.sf.bg.ac.rs/simpozijumi/POSTEL2015/RADOVI%20PDF/Menadzment%20processa%20u%20postanskom%20i%20telekomunikacionom%20saobracaju/9.%20Petrovic-Bojkovic-Parezanovic.pdf>.
- [357] Healey, P. (1997). Building institutional capacity through collaborative approaches to urban planning, *Environment and Planning A*, 30(9), pp. 1531 – 1546. Цитирано у: Савкић, Д. Ј. (2016). *Улога генералног урбанистичког плана у управљању локалним развојем у Србији после 2000-те године* (стр.46). Докторска дисертација. Београд: Универзитет у Београду, Архитектонски факултет.
- [358] Healey, P. (1996). Planning Through Debate, The Communicative Turn in Planning Theory. *Town Planning Review*, Vol. 63(2), 143-162. Citirano u: Čolić, R. (2006). *Participativno planiranje* (str.15). Београд: Задужбина Андрејевић.
- [359] Heiman, M. K. (2010). Locally Unwanted Land Uses (LULUS). In: Warf, B. (ed.) *Encyclopedia of Geography*. Thousand Oaks, California: Sage Publications. Preuzeto 23. marta 2017, sa <http://sk.sagepub.com/reference/geography>.
- [360] Heley, P. (1979). On Implementation: Some Thoughts on the Issues Raised by Planners. Current Interests in Implementation. Implementation – Views from and Ivory Tower (pp. 2-15). Department of Town Planning Working Paper No. 43, Oxford: Oxford Polytechnic. Цитирано у: Ђорђевић, Д. (2004) *Увод у теорију планирања* (стр. 85). Београд: Географски факултет Универзитета у Београду.
- [361] Hose, T. A. (1997). Geotourism - Selling the earth to Europe in Marinos (pp.2955-2960). In: P.G., Koukis, G.C., Tsiambaos, G.C. & Stournass, G.C. (eds.) *Engineering Geology and the Environment*. Amsterdam, Netherlands: Balkema. Citirano u: Vasiljević, Đ., A. (2015). *Geodiverzitet i geonaslede Vojvodine u funkciji zaštite i turizma* (str. 66). Doktorska disertacija. Novi Sad: Univerzitet u Novom Sadu, Prirodno-matematički fakultet, Departman za geografiju, turizam i hotelijerstvo.

- [362] Hudson, B. M. (1979). Comparison of Current Planning Theories-Counterparts and Contradictions. *Journal of the American Planning Association*, Vol. 45, 4. Цитирано у: Ђорђевић, Д. (2004.) *Увод у теорију планирања* (стр. 87). Београд: Географски факултет Универзитета у Београду.
- [363] Carrera, P. M., Bridges, J. F. P. (2006). Health and medical tourism: What they mean and imply for health care systems. Geneva: Health and Ageing, The Geneva Association, Vol. 15, 1-4. Citirano u: Jovanović-Tončev, M., Podovac, M., & Stanišić, N. (2015). Quantitative and qualitative analysis of market appeal and significance of Serbian spa resorts, *Poslovna ekonomija*, 9 (2), 343.
- [364] Centar za ekologiju i energiju. Preuzeto 30. oktobra 2017, sa <http://www.ekologija.ba/index.php?w=c&id=116>.
- [365] Connell, J. (2011). *Medical Tourism*. Wallingford, Oxon: CABI Publishing. Citirano u: Tarcan, E., Ates, M., Sait, V. E. (2015). An evaluation related to the effect of strategic facility management on choice of medical tourism destination. *Marketing*, 46 (2), 124.
- [366] CORINE Land Cover. U: *Copernicus*. Preuzeto 2. decembra 2016, sa <http://land.copernicus.eu/pan-european/corine-land-cover>.
- [367] Crnogorac, Č., & Spahić, M. (2012). *Osnovi geoekologije*. Banjaluka: „ARTPRINT”.
- [368] Čolić, R., Bugarski, J., & Mačkić, I. (2015). Otpornost na promene u planiranju infrastrukture – primer Obrenovca. U: Vasić, B. (ured.) *XL Naučno stručni skup Održavanje mašina i opreme 2015*, Beograd – Budva, 18-26. jun 2015. godine (str. 364-373). Beograd: Institut za istraživanja i projektovanja u privredi.
- [369] Чолић, Р., Мојовић, Ђ., Петковић, М., & Чолић, Н. (2013). *Водич за партиципацију у планирању урбаног развоја*. Београд: AMBERO consulting.
- [370] Čolić, R. (2006). *Participativno planiranje*. Beograd: Zadužbina Andrejević.
- [371] Џелебдић, О. (2013). *Теоријско-методолошке основе дефинисања критеријума и индикатора просторног развоја Србије*. Докторска дисертација. Београд: Универзитет у Београду, Географски факултет.
- [372] Šargić, Č., Radulović, O., & Bogdanović, M. (2007). Zdravstvene potrebe. *Acta Medica Medianae*, Vol. 46(1), 36-40.
- [373] Šimleša, D. (2010). *Ekološki otisak – Kako je razvoj zgazio održivost*. **Zagreb: Institut društvenih znanosti Ivo Pilar**.
- [374] Шолак, З., & Добрић, Н. (2010). Зипфов закон и градови у Србији. *Зборник Матице српске за друштвене науке*, 131, 149–154.
- [375] Šoškić, B. (1995). Društvena svojina i modeli njene transformacije. *Luča XII/1-2*, 92-101.
- [376] Šumarski rječnik. U: *Hrvatske šume*. Preuzeto 8. decembra 2017, sa <http://portal.hrsume.hr/index.php/hr/ume/opcenito/sumrjecnik>.
- [377] Šumić, Z. (2009). *Sanitarne mere u prehrambenoj industriji*. Preuzeto 10. novembra 2017, sa <https://www.tehnologijahrane.com/enciklopedija/sanitarne-mere-prehrambenoj-industriji>.
- [378] World Bank (1998). The initiative on defining, monitoring and measuring social capital; overview and program description. Washington, D.C.: World Bank. Цитирано у: Голубовић, Н., & Голубовић, С. (2013). Оправданост употребе израза „друштвени капитал“. *Зборник Матице српске за друштвене науке*, 145 (4/2013), 596.